

Počas Pašára

25. vydanie
Bilingválne slovensko - španielske gymnázium
Nové Mesto nad Váhom

PALABRA

25

KOORDINÁTOR

Mgr. Petronela Bombová

REDAKČNÁ RADA

Mgr. Petronela Bombová

Mgr. José Antonio Cases Ares

Lukáš Jankovík

Karolína Balážová

Laura Majerníková

Nikola Lintnerová

Libuša Kyšková

Nina Punová

SPOLUPRACOVALI

Mgr. Jaime Díaz Pérez

Mgr. Manuel García Muñoz

Mgr. Salvador Parra Camacho

Viktória Balušíková

Veronika Helešová

Ximena Romero

GRAFICKÁ ÚPRAVA

Mgr. Salvador Parra Camacho

Adam Pisca

ÚVODNÍK

Milí čitatelia, dostáva sa k vám nové číslo časopisu Palabra. Pre mňa i pre celú redakciu je to taký malý zázrak súčasnej doby. Doby, ktorá nám priniesla izoláciu, s tým súvisiace oslabenie sociálnych kontaktov, možno u niektorých obavy či dokonca strach. Komunikácia v online priestore, dlhé hodiny trávené za počítačmi sa nám už stali dennou rutinou. Napriek všetkým týmto úskaliam sa dokázala dať dokopy skupina nadšencov, ktorá vytvorila toto spoločné dielo. Prajem vám, aby vás toto pochmúrne obdobie nedokázalo negatívne ovplyvňovať, aby ste mali i naďalej v sebe túžbu posúvať sa ďalej, aby vo vás stále žiarili iskry nádeje.

Nech čítanie nasledujúcich strán vyvolá u vás len pozitívne pocity!

Mgr. Petronela Bombová

Bilingválne slovensko-španielske gymnázium
Štúrova ulica 2590/31A, 91501
Nové Mesto nad Váhom, Slovensko

YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCojHyFhuXcfoxhQUEUFzCrg>

OBSAH

ÍNDICE

Bežný život

VIDA COTIDIANA

3 **Káva**, Niná Punová

Interview

Entrevista

7 **Viktória v Španielsku**, Libuša Kýšková

15 **Ximena Romero, anfítriona**,
Mgr. Petronela Bombová

16 **Nikoline kroky do Madridu**,
Mgr. Petronela Bombová

24 **Minulý školský rok bez
intercambia**, Laura Majerníková

29 **Entrevista a Salvador**,
Alumnos de III.A

32 **Veronikin pobyt vo Valencii**,
Laura Majerníková

Literárna tvorba

Creación literaria

5 **Čo nebolo, môže byť**, Viktoria
Mária Balušíková

Umenie a LITERATÚRA

Arte y Literatura

21 **Topky**, Karolína Balážová

36 **Cinco tebeos**, Salvador Parra
Camacho

Správy

Noticias

9 **Bleskovky**, Mgr. Petronela
Bombová

10 **Enseñando en tiempos de
pandemia**, José Antonio Cases

12 **Karanténa a dištančné
vyučovanie**, Libuša Kýšková

13 **Učebňa španielčiny**, Nina
Punová

14 **Moja španská skúsenosť**,
Nikola Lintnerová

18 **Festival de teatro**, Nina Punová

19 **Entre bambalinas**, Jaime Díaz
Pérez

24 **Zrušený výmenný pobyt**, Mgr.
Petronela Bombová

Gastronómia

Gastronomía

23 **Pollo con setas, limón y vino**,
Manuel García Muñoz

Slávne OSOBNOSTI

Personalidades

8 **Javier Gómez Noya**, Lukáš
Jankovík

Volný čas

Pasatiempos

34 **Pasatiempos**, Manuel García
Muñoz

KÁVA

Niná Punová

Káva. Lahodný nápoj, po ktorom siahne nejeden z nás hned po otvorení očí či pri ťažkom dni alebo pri hromade úloh, ktoré na človeka nepočkajú. Pre niekoho je káva záchranou dňa, pre niekoho obyčajná čierna tekutina, ktorá človeka len povzbudzuje.

Niekto si nedokáže svoj deň bez kávy predstaviť, niekomu káva vôbec nechýba, dokáže si nahradíť energiu ovocnými šťavami a fungovať aj bez tohto nápoja.

Ale čo to naozaj káva je?

Káva je nápoj z rozmletých zŕn kávovníka, ktorý má pôvod v subtropickej Afrike a Južnej Ázii. Poznáme tri základné odrody kávy - kávovník arabský, kávovník robusta a kávovník liberský. Väčšina ľudí ich pozná pod jednoduchšími názvami - arabica, robusta a liberica. Každá jedna odroda z týchto troch základných odrôd má svoju krásnu, chutnú a príjemnú špecifikáciu.

Aké sú reálne výhody a nevýhody kávy?

1) Káva dokáže pomôcť pri chudnutí

Áno, dobre čítate. Káva dokáže pomôcť pri chudnutí, a to vďaka obsahu magnézia a draslíka v tomto nápoji, ktoré pomáhajú ľudskému telu využiť inzulín, regulovať hladinu cukru v krvi a znižovať chuť na sladké. Takisto pomáha dať si šálku kávy pred začatím cvičenia, kvôli zvýšeniu hladiny adrenalínu v krvi.

2) Káva pomáha v sústredení a dávaní pozor

Množstvo a vplyv vypitej kávy každého pôžitkára sa líši, ale ak sa na to pozrieme zo všeobecného hľadiska, jedna až šesť porcií kávy by mala nie jedného človeka udržať pri živote, pomôcť mu sústrediť sa a nezatvárať oči v najnehodnejší čas!

3) Znižuje riziko predčasnej smrti

Podľa prieskumu vykonaného na Harvarde (Harvard T.H Chan, School of public health) pitie kávy znižuje riziko predčasnej smrti až

o neuveriteľných 26 percent.

4) Znižuje riziko mŕtvice a Parkinsonovej choroby

Nakoľko káva obsahuje veľa antioxidantov, ktoré fungujú ako tzv. malí bojovníci a ochraňujú telo pred voľnými radikálmi (nespárované elektróny, ktoré spôsobujú poškodenie buniek, proteínov a DNA), jej konzumácia znižuje riziko mŕtvice. Pri Parkinsonovej chorobe je vedecky dokázané odborníkmi z Harvardu, že pravidelné pitie kávy znižuje riziko Parkinsonovej choroby o 25 percent a je dokázané, že káva spôsobuje aktivitu v časti mozgu, ktorá je postihnutá Parkinsonovou chorobou.

5) Chráni mozog

Vysoké množstvo kofeínu v krvi znižuje riziko Alzheimerovej choroby a takisto znižuje riziko demencie.

6) Káva zlepšuje náladu a pomáha pri boji s depresiou

Kofeín stimuluje CNS (centrálny nervový systém) a pomáha zvyšovať produkciu neurotransmitterov, ako napríklad serotonin, dopamín a noradrenalin, ktoré dopomáhajú k zmene nálady.

Pitie kávy má však niekedy i negatívny dopad.

1) Zlá káva môže byť toxická

Nekvalitne pražená káva dokáže byť toxická, a to vďaka nečistotám, ktoré sa v káve môžu nachádzať a môžu spôsobiť nevoľnosť, bolesť hlavy a vo všeobecnosti zlý pocit. Stačí jedno zrnko a káva sa hned môže zdať iná. Ak človek investuje a kupuje si kvalitnú kávu, tak sa nemá čoho obávať.

2) Káva môže zabiť

Ak dokáže človek vypíť 23 litrov kávy (priemerne 80 - 100 šállok) v minimálnom čase, tak môže zabíjať. Rovnaké množstvo vody však človeka môže zabiť tiež.

3) Môže spôsobiť nespavosť, nepokoj a netrpezlivosť

Človek by za deň mal vypíť maximálne 4 šálky kávy alebo 400 gramov kofeínu. Ak je človek citlivejší na kofeín, toto množstvo sa znižuje. Množstvo priateľného množstva kofeínu má človek „vpísané“ v DNA.

4) Tehotenstvo

Tehotné milovníčky kávy si ju musia odpustiť. Tehotenstvo a káva je naďalej veľmi kontroverznou a rozpitvávanou tému, ale jedno je jasné - neodporúča sa piť káva kvôli zárodku, dovolená je maximálne jedna šálka kávy, ktorá takisto nemusí práve najlepšie zapôsobiť, keďže zárodek je veľmi citlivý na látky v káve a na kofeín vo všeobecnosti.

5) Vysoký cholesterol a káva

Kávové zrná obsahujú kafestol a kahweol, dve látky, ktoré zvyšujú hladinu LDL cholesterolu („zlý cholesterol“). Tieto látky sa najviac objavujú v espressu, v turkovi, french presse a škandinávskom spôsobe prípravy kávy - varené espresso, najmenej sa objavujú vo filtrovanej káve, a preto sa práve ľuďom s vysokým tlakom odporúča filtrovaná káva.

V espresso je toto množstvo minimálne, takže pre ľudí s normálnym cholesterolom jeho pitie nie je žiadnym riskom. Niekoľko výskumov hovorí, že kafestol a kahweol môžu mať určité benefity v boji proti rakovine a môžu byť prospešné pre pečeň. Tieto výskumy sú však ešte len v počiatočnom štádiu.

6) Deti

Deti by kávu piť nemali. Ale zaujímavosťou je, že skúmané deti vo veku 5 až 7 rokov, ktoré kávu pili a prijímalí kofeín sa viac pomočovali ako deti, ktoré robili opak.

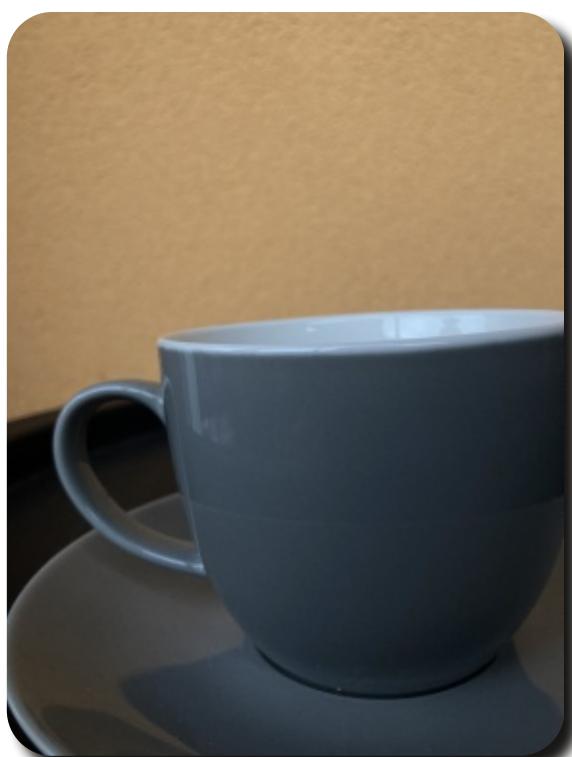
Je teda káva prospešná pre ľudský organizmus alebo nie je?

Ako ste sa mohli dočítať, káva má svoje pozitíva, a tak isto svoje negatíva. Ak má niekto zvýšený cholesterol alebo je tehotný, tak by si mal na kávu dať pozor. Na druhej strane káva dokáže veľmi pomôcť, či už pri zlepšení nálady, pri sústredení alebo pri znižovaní rizík určitých chorôb. Samozrejme všetkého veľa škodí.

Tak na zdravie, kávičkári, vychutnajte si svoju obľúbenú šálku kávičky.

Text: Nina Punová

Fotografie: Nina Punová

ČO NEBOLO, MÔŽE BYŤ

Viktória Mária Balušíková

Veľkostou druhý najmenší kontinent na Zemi, rozmanitosťou národov a jazykov snáď najbohatší. Pozerám na mapu a vidím Európu - farebný zlepeneč maličkých štátikov, dokonca aj tie rozložitejšie z nich sa nedajú porovnať s mohutnosťou najväčších svetových mocností a pritom im dokážu konkurovať, obchodne i politicky. Kolíska architektúry, kultúry, rodisko najvýznamnejších svetových objaviteľov a továreň na krvavé konflikty. Byť Európankou pre mňa znamená byť súčasťou vyspelého sveta, veľmi starého, dáva mi pocit hrdosti a prepojenia. Na druhej strane si uvedomujem, že nie tak ďaleko, hned' za našimi hranicami, sa dodnes odohrávajú bitky o územie - nenásytná ruská papuľa sa roztvára ako čeľuste čertotvarých rýb a chniapie po susedoch akoby beztak bola ukrátená o veľké územia. Píše sa rok dvetisícdvadsať a Európa sa drží v mieri. Avšak, nebolo tomu tak odjakživa a nemusí to tak byť večne. Staroveký kontinent od dôb dávno minulých rozdeľovali vojny, odlišné jazyky predstavovali dobré dôvody na hádky a násilné pokusy o zjednotenie, európske životy ohrozovali rozporuplné idey extrémistických šialencov a náboženské vyznania spôsobovali presný opak toho, čo pokladajú za svoje rudimentárne hodnoty. Dnes stojíme na prahu ďalšieho desaťročia a usilujeme sa - aspoň tí rozumní z nás, čo nestrácajú záujem o nadnárodné dianie - o to, aby sa pekelné udalosti predchádzajúcich rokov, ktoré Európu viac rozdeľovali ako spájali, viac oslabovali ako posilňovali, už nikdy nemuseli opakovať. Pozorujúc aktuálne dianie si nie som istá šťastlivým koncom.

Už to tak raz býva, že niečo staré končí a nové začína. Dávno pred narodením Ježiša Krista Rimania menili politické zriadenia ako ponožky. Posledného kráľa, siedmeho z reťaze rímskych kráľov, sexuálneho delikventa Tarquínia Superba vyhnali za brány mesta, po tom, čo im konečne doplo, že vláda jedného človeka neprinesie krajine ružovú budúcnosť. Tobôž, ak

nemá zakorenenu základnú ľudskú slušnosť a úctu k ženám, o ktorej sa, pravda po dobu niekoľkých nadchádzajúcich storočí nedá hovoriť. Z monarchie vznikla republika s jasou myšlienkom dať hlas väčsine ľudu a podporiť vznik úradov. Množstvo otrokov zajatých pri dobyvatel'ských triumfoch a finančná kríza neskôr prerástli cez hlavu všetkým rímskym úradníkom a na scénu prichádzajú zvučné mená, tak ako ich poznáme z príbehu o Asterixovi a Obelixovi, ale o tom potom. Jednoducho, republika je v čudu, Oktávius sa šikovne korunuje prvým cisárom a hlas ľudu prehlušuje so svojím „všetci sme si rovní, ale ja som prvý medzi rovnými.“ To už trocha zaváňa, nemyslíte? Podkopávanie základov právneho štátu bolo realitou už v stredoveku, nie je tomu tak len dnes na aktuálnej slovenskej politickej scéne. Moc, uznanie a bohatstvo bude vždy niekoho lákať.

Udalostí, ktoré sa začali ideou rovnosti a mierového spolunažívania a vyústili do popierania na prvý pohľad takej ľubeznej myšlienky, zažila Európa krízom-krážom dejinami hned' niekoľko. Príklad Rímskej ríše nasledovali mnohé ďalšie politické zriadenia: Svätopluk, jeho snaha o jednotný slovanský národ a jeho traja synovia, ktorí sa perfektne postarali o rozdelenie a oslabenie ríše. Písal sa rok 1789, keď si Francúzi povedali, že šľachtických papalášov majú už po krk. S vervou - tak typickou pre francúzskych občanov, hnaní heslom „sloboda, rovnosť, bratstvo“ započali revolúciu, nehovoriac o tom, že sa trochu prepočítali. Šľachta sa vzdáva, ale akosi nikto nie je pripravený prebrať žezlo a nastoliť poriadok. Všetci sme predsa slobodní a rovní a to sme chceli. Žezla sa nakoniec predsa len chopí rodák z Korzíky, úspešný dobyvateľ Napoleon a na stolci cisára zadupáva revolučné heslo do zeme. Aký nečakaný zvrat udalostí.... Neuveriteľných tisíc rokov uhorskej snahy o obnovu Svätoplukovej myšlienky sa obrátilo v násilné presadzovanie si maďarskej a neskôr nemeckej kultúry. Prišla Prvá svetová vojna a ukázalo sa, že Rakúsko- Uhorsko oslabené

vnútornými nepokojmi, snahami o centralizáciu moci a germanizáciou národa, nedokáže konkurovať silným krajinám a tak sme našim tisícročným kamarátom zamávali a pobrali sa vlastnou cestou 1. Česko-slovenskej republiky. Ani tridsať rokov prospešného spolunažívania s kamarátmi - Čechmi nám nebránilo v tom, aby sme ich v čase krízy zbabelo opustili. To Česko, ktoré bolo v mnohom o kus popredu. To Česko, kde sa na vychýrených školách vzdelávali naši študenti. To Česko, s ktorým si rozumieme aj keď každý rozprávame inou rečou. Slovenské srdcia zatvrdli a nacionalistické tendencie silneli. Nie je to však posledný krát, čo sa lúčime s ideou spoločného štátu.

Medzičasom, čo Európu zahaľuje mrak zo západu hnedastý, z východu červený a my sa ocítáme kdesi na pomedzí, príliš slabí na to, aby sme nepodľahli jednej z ideológií, sa na druhom konci Európy, v zemi pomarančovníkov a údenej bravčovej šunky, odohráva kľúčová revolúcia. Poháňaní predstavou o spravodlivejšom Španielsku, si hispánici demokraticky zvolili republikánsku vládu, na čo armáda Francisca Franca zareagovala vyhlásením občianskej vojny. A tak, krajina slnka a tepla nasleduje príklad krajiny croissantov a jej občania namiesto sociálnejšieho štátu dostali kapitalizmus v drsnejšej forme. Napriek nezapojeniu Španielska do Druhej svetovej vojny, bojovali španielski junáci vyslaní na najrôznejšie fronty Európy, v snahe uniknúť Francovmu diktátu či dobrovoľne, v túžbe slúžiť fírerovi. Je len náhoda, že ostreľovačka sa v španielčine povie „francotiradora“?

V osemdesiatych rokoch sme boli svedkami v histórii snáď najjasnejšieho príkladu potlačenia idey, ktorá mala priniesť rovnosť a dostatok pre všetkých. Niekoľko desaťročí privinutí k „velikému dubisku“ sme boli ukrátení o nárok na slobodný majetok o možnosť slobodne sa vyjadrovať, schopnosť orientovať sa vo svete nezávislého obchodu. Znie ako potláčanie ľudských práv? Veruže áno. Na počiatku stála myšlienka, že všetci budeme mať rovnako. Nebudú bohatí ani chudobní. Každý bude mať prácu. V obchodoch bude všade rovnaký tovar cenovo dostupný pre každého. Nebude existovať konkurencia. Tlač bude prechádzať prísnou štátnej cenzúrou, takže pôvodná a teoreticky poškodzujúca informácia

pre vtedajší systém sa k čitateľovi buď nedostane vôbec alebo zmenená na nepoznanie. Dokonca aj politická strana bude iba jedna, napriek tomu, že sa bude demokraticky voliť. To aby ľudia nemali dilemu koho voliť - čo to bude tentoraz - komunistická strana alebo komunistická strana? Všetko bolo majetkom štátu, takže jediní kto sa mohol nabaliť, boli stranícki vrchní. A na konci padali múry, štrngali kľúče, lietali revolučné letáky, ale nikde sa aj strieľalo, prelievala krv....

Pretože nie je v poriadku prísť o slobodu. Slova, voľby, majetku, vierovyznania....

Nie je to tak dávno, čo sme hromadne odhodili kosáky a kladivá. Nie všetci červenú etapu dejín pokladajú za prehnutú. Pozostatky zvráteného režimu napádajú aj dnešné vlády a získavajú si neustálu podporu voličov. Takmer celej Európe hrozia extrémistické smery. Británia opúšťa po štyridsiatich siedmich rokoch Európsku úniu. Maďarská tlač prechádza cenzúrou. Na Ukrajine vládnú nepokoje. Bojím sa, že nikdy nebudem dosť odolný, aby sme sa nenechali strhnúť ich lahoodivými, populistickejmi heslami. História je na to, aby sme sa z nej poučili a nie opakovali omyly minulosti. Preto si želám a dávam nádej do mladej generácie, že bude vidieť dostatočne dopredu a nebude sa báť zmeniť smer, ku ktorému sa schyľujeme. Aby sme po stáročia zachovali Európu mierovú a rôznorodú, s miestom pre každého bez ohľadu na jeho farbu pleti, náboženské vyznanie či sexuálnu orientáciu. Práve tieto individuálne črtu sa stávali dôvodom pre najhrozivejšie udalosti, ktoré po stáročia rozdeľovali európsky kontinent.

Text: Viktória Mária Balušíková

Fotografie: Salvador Parra Camacho

VIKTÓRIA V ŠPANIELSKU

Libuša Kýšková

Viktória Balušíková, žiačka III. ročníka, sa rozhodla leto 2020 stráviť v Španielsku. Nezastavila ju ani komplikovaná celosvetová situácia spojená s pandémiou koronavírusu.

Aký bol hlavný dôvod tvojho pobytu v Španielsku?

Bola som na Tenerife pracovať ako au pair. Au pair je mladý človek medzi 17-30 rokmi, ktorý vycestuje do cudzej krajiny, aby strávil určitý čas, zvyčajne pár mesiacov, v hostiteľskej rodine. Rodine pomáha so starostlivosťou o deti a ľahkými domácimi prácmi, za čo je mu poskytnuté ubytovanie, strava, vreckové a zvyčajne aj bezplatná MHD karta či jazykový kurz.

Ako si sa dostala k takejto príležitosti?

Vlastne som chcela ísť pomáhať do útulku pre oslíky v Asturias, lenže kým som čakala na otvorenie hraníc a konečne sa rozhodla, už nemali voľné miesto. Bola som strašne zúfalá. Hľadala som inú možnosť ako sa dostať do Španielska a zistila som, že au pair sa dá robiť od sedemnástich rokov. Cez www.aupairworld.com som rozposlala kopu správ rodinám. Prišla mi iba jedna pozitívna odpoveď a pozvánka na pohovor cez Skype. Asi som sa im páčila - tiež boli posadnutí upratovaním. A tak som si kúpila letenky. Kým som odišla, stihla som ešte všetkých obviníť, prečo mi to dovolili, a či by láskavo nabudúce, keď si vymyslím takú volovinu, mohli byť menej benevolentní.

Ako dlho si v Španielsku bola?

Jeden mesiac.

Ako hodnotíš túto skúsenosť?

Som neskutočne vďačná, že moi rodičia sú takí liberálni.

Zážitok/človek, čo ti utkvel v pamäti?

Každý, koho som stretla bol niečím výnimočný. Najsilnejší zážitok bol nočný výstup na Teide - to, aby nás nechytila hliadka, lebo sme nemali povolenie. Obloha

bola neuveriteľná. Vraví sa, že Las Caňadas del Teide je najlepšie miesto na pozorovanie hviezd v Európe. Zdalo sa mi, že kráčam a spíš zároveň, to asi tým vstávaním o 2 ráno. O 7:30 bola hore brutálna zima, páchlo to tam sírou a východ Slnka pre kalimu nebolo dobre vidieť. Na raňajky sme mali moju vianočku, ktorú som od marca povinne piekla raz do týždňa a ktorá nesmie chýbať za žiadnych okolností. Ako dobre, že cestou hore bolo tma. Raz v živote mi stačilo.

Zopakovala by si si to?

Určite áno. A keď ste taký držgroš ako ja, viete si z takého výletu aj zarobiť.

Čo by si poradila niekomu, kto by niečo takéto chcel tiež vyskúšať?

Nech to určite urobí a príliš nad tým nemedituje. Ja som si napríklad myslela, že nemám rada deti, som necitlivá a uzavretá a neschopná hovoriť dobre po anglicky. To je v podstate pravda, lebo aj taká som. Tak po prvé, pre Španielov bude vaša angličtina geniálna. Po druhé, treba robiť práve to, v čom si nie ste istí. Dokonca aj deti sa mi začali páčiť... možno raz budem mamou...

Text: Libuša Kýšková

Fotografie: Viktória Mária Balušíková

JAVIER GÓMEZ NOYA

Lukáš Jankovík

Javier Gómez Noya

Narodený: 25. marca 1983

(Bazilej, Švajčiarsko)

Výška: 178cm

Hmotnosť: 69kg

Tréner: Carlos Prieto López

Javier je víťazom piatich majstrovstiev sveta v triatlone ITU, takisto je držiteľ troch titulov svetového pohára v triatlone ITU a na letných olympijských hrách 2012 v mužskom triatlone získal striebornú medailu za Španielsko.

Od začiatku až po súčasnosť (profesionálna kariéra)

Javier Gómez Noya študoval cestné inžinierstvo, štúdium však ukončil kvôli profesionálnym športovým povinnostiam a prešťahoval sa do Pontevedry (Galícia).

Javi, ktorý bol vždy aktívny a rád sa venoval všetkým rôznym športom, objavil triatlon v roku 1998.

V olympijskom triatlone na tratiach debutoval vo veku 15 rokov.

Javiho vývoj bol mimoriadne rýchly; vyhral prakticky všetky triatlony svojej kategórie, na ktorých sa zúčastnil, a ešte v juniorských rokoch dosahoval vysoké umiestnenia v otvorených kategóriách. Rovnako však musel prekonať i prekážky.

V decembri 1999 mu lekárske služby CSD zistili srdcovú anomáliu a bolo mu zakázané, aby reprezentoval Španielsko na medzinárodných súťažiach.

Javi sa nenechal zastaviť a s podporou rôznych svetových kardiologických špecialistov sa rozhodol bojať o získanie medzinárodnej licencie a preukázať, že môže trénovať a pretekať

na najvyššej úrovni.

V novembri 2003 Javi nakoniec vďaka zásahu prestížneho anglického lekára získal licenciu, avšak stále neboli v poriadku a mal len tri týždne na prípravu na svetový šampionát do 23 rokov. Tú absolvoval na Novom Zélande a následne šampionát vyhral.

Tento výsledok priviedol Javiho športovú kariéru do bodu zlomu. Vďaka slobode súťažiť v medzinárodnom meradle sa rozhodol pokúsiť sa kvalifikovať na olympijské hry v Aténach.

Časom sa technický riaditeľ Fetri rozhodol ho vylúčiť z tímu španielskych olympijských hier. Táto sprava Javiho veľmi sklamala.

Sezónu 2005 začal s veľkou nádejou, avšak CSD (Consejo Superior de Deportes) mu odobralo jeho preukaz. Začiatkom sezóny 2006, po niekoľkých mesiacoch bojov a návštevy ďalších medzinárodných kardiologických špecialistov, Javi konečne získal licenciu.

V onom roku pokračoval v zisku 3 svetových pohárov ITU.

Od roku 2006 Javi vytváral najlepšie rekordy v histórii triatlonu: Javi je štyrikrát úradujúcim majstrom sveta ITU, strieborný olympijský medalist v Londýne 2012, majster sveta Ironman 70, trikrát majster Európy ITU, majster sveta X-Terra, majster európy ITU na polvzdialosti a dvojnásobný šampión prestížneho triatlonu Hy-vee spolu s ďalšími špičkovými

výsledkami vrátane 14 víťazstiev vo svetovom pohári ITU a 10 svetových sérií. Je najvšestrannejší triatlonista tým, čo sa mu podarilo dosiahnuť.

Ako jediný je šampiónom v terénnom triatlone, olympijskom triatlone i v polovičnom Ironmanovi. Španiel vyhral aj testovacie podujatie na olympijskej trati v Rio de Janeiro.

V roku 2019 Gómez zvíťazil vo svojich prvých úplných diaľkových pretekoch Ironman v malajzijskom Ironmane s rekordom kurzu 8:18:59.

Jeho súkromný život

Oženil sa 2. decembra 2018 s Anneke Jenkins v Albert Town (Nový Zéland).

Rád cestuje a športuje.

Jeho denná rutina spočíva v trénovaní výdrže, svalov, vytrvalostných behov, bicyklovaní a plávaní. Každý jeden deň je pre neho veľmi náročný, pretože sa snaží si udržať svoje tempo.

Precestoval veľký kus sveta. Rád sa delí o prekrásne momenty na Instagrame.

Jeho rodičia sú Manuela Noya a Javier Noya. Má jedného súrodencu, brata Rafaela Noya.

Veľa slávnych ľudí ho považuje za najlepšieho španielskeho športovca a už nikto nepochybuje o tom, že je najlepší triatlonista na svete.

Text: Lukáš Jankovík

Fotografie: zdroj Internet

BLESKOVKY

Mgr. Petronela Bombová

Tento školský rok náš učiteľ Jaime Díaz Pérez absolvoval kurz examinátorov DELE. Vďaka skúškam, ktoré úspešne absolvoval, sa stal skúšajúcim pre úrovne B1 a B2 dňa 12.11.2020.

DELE sú oficiálne španielske diplomy preukazujúce stupeň znalosti španielskeho jazyka. Udeľuje ich Instituto Cervantes v mene Ministerstva školstva a odborného vzdelávania Španielska. Bližšie informácie k nim môžete nájsť na <https://examenes.cervantes.es>.

V najbližom období bude vytlačená dvojjazyčná kniha španielskych a slovenských receptov, ktorú pripravujú Mgr. Petronela Bombová a Mgr. Manuel Muñoz García spoločne so žiakmi 3. ročníka. Nájdete v nej slovenské recepty preložené do španielčiny, ale tiež španielske recepty do slovenčiny. Receptár si budete môcť kúpiť a tým podporiť úsilie všetkých zúčastnených na tomto projekte.

Španielske veľvyslanectvo na Slovensku informovalo koncom októbra riaditeľov a koordinátorov španielskych bilingválnych gymnázií, že v školskom roku 2020/2021 sa rušia z dôvodu pandemickej situácie na Slovensku všetky aktivity a súťaže organizované po minulé roky. V budúcom školskom roku by sa mali organizovať nasledujúce akcie:

Festival krátkometrážnych filmov: november 2021

Dni učiteľov španielčiny: december 2021

Divadelný festival: február 2022

Matematická olympiáda v španielčine
a Vedecké dni v španielčine: apríl 2022

José Antonio Cases Ares, náš španielsky pedagóg, sa v súťaži mini poviedok, ktorú zorganizovala skupina milovníkov literatúry na FB, ktorej členovia sú z rozličných krajín sveta, umiestnil so svojou mini poviedkou na 1. mieste

Text: Mgr. Petronela Bombová

ENSEÑANDO EN TIEMPOS DE PANDEMIA

José Antonio Cases Ares

Introducción: ¿Cómo me metí en todo esto?

A principios del mes de Septiembre recibí un mail de Ladislava Hudzovičová, redactora de Radio Slovakia International, que trabaja en su sección de español. Evidentemente fue para mí una sorpresa, pues no conocía a la remitente del mensaje. Ella había contactado conmigo; ambos tenemos una amistad común. Mi mail se lo había proporcionado la directora del centro donde trabajo. En el correo se me sugería una colaboración en forma de entrevista grabada por teléfono, así como colaborar con el centro en una serie de proyectos, bien de forma presencial, bien a distancia. El primero de ellos habrá visto la luz el 17 de noviembre y en él han colaborado cinco estudiantes de nuestro instituto. Sobre ello, podréis leer algo más adelante en otras páginas.

Volviendo al correo, dicho correo lo contesté en seguida y a partir de ahí se produjeron diversos contactos entre Ladislava y yo para concretar fechas y modo de realizarse la entrevista. Posteriormente me llegó otro correo con el tema y las posibles preguntas de la futura conversación telefónica. Lo primero que sentí fue una tremenda ilusión, no exactamente por la entrevista en sí, sino por el hecho de que se abriría un canal de comunicación al exterior por el que el instituto bilingüe de Nové Mesto nad Váhom podría ser aún más visible, por el que sus alumnos podrían practicar su español y, de esa manera, sobre todo comprobar cómo la elección de centro de estudio había sido la correcta. La motivación para el alumnado sería enorme – eso pensaba yo – al poder colaborar estrechamente con RTVS International. Incluso se sugirió la idea de grabar algún programa en el propio centro y/o en Bratislava. En cuanto a mi contribución personal, pues no me quitaba mucho el sueño. Mi vida pública en los medios de comunicación, tanto eslovacos como españoles ya había empezado cuando trabajaba en Bratislava. Los resultados, cuando menos, fueron... peregrinamente curiosos. Así que la perspectiva

de ser entrevistado más bien me preocupaba desde el punto de vista formal. Lo de ser profesor de lengua es una DE-formación profesional.

La entrevista

Se realizó una tarde gris después de comer (lo que no ayuda mucho a la hora de estar muy lúcido) por teléfono. No hubo pruebas de sonido previas ni preparación. Mental sí, de forma documental no, es decir, que no había preparado nada dejando todo a mi proverbial verborrea, imaginación, creatividad y retórica. Más tarde al escucharla, los sustantivos anteriormente escritos podían ser como plumas que se lleva el viento. Dicho en un castellano comprensible: no quedé nada, nada contento. Me encontré monótono, repetitivo, falto de originalidad y además se me había olvidado entonces (y ahora igual) decir algo que consideraba importante. Vaya ejemplo para el alumnado al que imparto clases. Posteriormente tras haber sido difundida en redes sociales (y no tan sociales), parece que no quedó tan mal. Los lectores juzgarán. Disculpen por tanto narcisismo.

El objetivo y justificación de la entrevista los explica la propia Ladislava:

«La enseñanza a distancia que de manera bastante brusca fue impuesta a todo el sector escolar y estudiantil en el mes de marzo obligó a todos a adaptarse inmediatamente a nuevas

reglas, nuevas herramientas y nuevos contenidos. Ahora se habla de la vuelta gradual a la normalidad. Pero sinceramente, esta aún no es una vuelta a la normalidad, puesto que tanto los docentes como los alumnos deben someterse a numerosas medidas de protección. Y quien sabe cuándo volveremos a la normalidad y si esto será realmente posible. Para conocer mejor la situación en nuestros colegios decidí entrevistar a José Antonio Cases, profesor de español en el instituto bilingüe en la ciudad de Nové Mesto nad Váhom.»

La entrevista constaba de varias preguntas: Las dos primeras fueron sobre la comparación entre la enseñanza en la primera ola de la pandemia y la enseñanza en septiembre. En mi respuesta señalé lo repentino del comienzo de la educación a distancia, de un fin de semana a otro, lo que, lógicamente pilló a todo el mundo de sorpresa. Remarcaba en dicha respuesta la necesidad de adaptarse lo más pronto posible a la situación desde todos los aspectos, especialmente desde el técnico y administrativo. No se impartieron todas las clases, sino aquellas y de aquel modo que fueron posibles y con los medios a nuestra disposición hasta junio. Para terminar esta pregunta agradecí la positiva actitud general del alumnado y señalé las dificultades que se percibieron a la hora de afrontar este tipo de enseñanza. Un segundo aspecto que se vio fue el cambio de comportamiento en el alumnado, que varió con respecto a las clases presenciales: a algunas personas les vino mejor este tipo de aprendizaje y a otros peor, tanto desde el punto de vista de la confianza y de la participación.

La siguiente pregunta resultó más bien una reflexión sobre los aspectos positivos y negativos de la enseñanza en septiembre. Tras incidir en la obviedad de que lo importante era la salud, divagué sobre la novedad que suponía dar y recibir clases con medidas de protección (segunda, o la que fuera, obviedad de la tarde). Posteriormente insití en que la pronunciación, el volumen y el tempo de las explicaciones habían variado, lo que fue positivo pues ayudaba, en teoría, a fijar mejor los conocimientos, si bien paradójicamente dichas condiciones los habrían dificultado. Las demás reflexiones no merecen la pena ni de ser transcritas.

La cuarta pregunta trataba sobre si la situación de Septiembre se parecía ya a la situación "normal", pre-pandemia. Desde la inmediatez de respuestas y participación del alumnado pasando por la comprobación directa del grado de comprensión y terminando con la detección de posibles faltas de entendimiento; todo se acercaba a la llamada "antigua normalidad".

La siguiente pregunta tenía como tema el comportamiento, la disciplina y la responsabilidad de los eslovacos y eslovacas durante la pandemia desde que empezó hasta septiembre. Indicaba yo la rápida respuesta de los dos gobiernos que tuvieron que hacer frente a la novedad de la pandemia, adoptando medidas como el confinamiento, no acatado por todo el mundo al principio. La disciplina, parafraseándome a mí mismo, fue mayor en la primera ola. El confinamiento se liberó en consonancia con la necesidad de dar respiro a la economía. Con las vacaciones, añadía yo, llegaron la relajación y los viajes. En septiembre las medidas no eran tan estrictas y eso se notaba en la gente, que dejó de tener miedo y de ser algo más responsable. La conclusión fue que gracias a la disciplina inicial se pudo mitigar los efectos de la pandemia. Las muertes también aumentaron durante la segunda ola, sin ser tan alarmantes como en España. En resumen, tanto para Ladislava como yo, todo en septiembre dependía de y se basaba en la responsabilidad y la conciencia de la gente. Gente con conciencia, pero sin miedo.

Terminaba mi entrevista con una felicitación al alumnado y sus familias por su buena actitud y disposición en tiempos tan revueltos y con la observación de que todos habíamos actuado como en Fuenteovejuna, "todos a una", es decir, como una gran familia.

Parafraseando la película *Buscando a Nemo (Finding Nemo)*: And now... What? (Y ahora... ¿Qué?)

A partir de ahora, se ha abierto una colaboración con RTVS y con su redactora. Ladislava, a quienes agradezco la oportunidad de que se nos haya dado voz en un medio como la radio y en lengua española. El primer fruto, como

ya se ha dicho anteriormente, ha sido una serie de entrevistas sobre la llamada Revolución de Terciopelo. En ellas han participado una alumna de Segundo, dos alumnas de Tercero y un alumno y una alumna de Cuarto. Sus identidades las sabréis leyendo más adelante. Otros futuros proyectos podrían ser un programa o entrevistas en diciembre sobre la navidad, una posible entrevista a Ladislava Hudzovičová para nuestra revista o un seguimiento a y toma de contacto con eslovacos de segunda generación asentados y residentes en Argentina, que buscan a sus antepasados. (Intrigante, ¿no?). Espero y deseo que estos proyectos se cristalicen (sin que se rompan) y que participen cada vez más alumnas

y alumnos.

Para terminar, solo querría volver a agradecer, a felicitar y a animar a los participantes en las entrevistas. Vuestro trabajo nos enorgullece.

NOTA: La entrevista entera en su forma original se puede escuchar en:

<https://www.rtvs.sk/clanky/235433>

Texto: José Antonio Cases Ares

Fotografías: Salvador Parra Camacho

KARANTÉNA A DIŠTANČNÉ VYUČOVANIE

Libuša Kýšková

Čo je koronavírus už asi každý vie. Takisto si všetci vieme vybaviť pojmom karanténa a všetky nedostatky a nepríjemnosti, čo so sebou prináša. V tomto článku by som sa rada pozrela a možno vám trocha priblížila ako zhruba vyzerala karanténa na našom gymnáziu a čo sme si z nej odniesli.

Dňa 12.03.2020 Ústredný krízový štáb SR prijal ďalšie opatrenia v súvislosti s ochorením COVID-19 a od pondelka 16.3.2020 boli na 14 dní zatvorené všetky materské školy, základné a stredné školy, univerzity a všetky voľnočasové zariadenia i priestory. Zároveň sa zaviedla povinná 14-dňová karanténa pre všetkých, ktorí sa vrátili zo zahraničia. Spočiatku to vyzeralo, že je voľno a stačí len prečkať zlé časy, no to sme ešte netušili, že týchto 14 dní sa môže pretiahnuť až na tri mesiace. Ako sa začali robiť testy, prípadov stále len pribúdalo a pribúdalo. Žiaci si postupne museli začať zvykať na online vyučovanie, aj keď zo začiatku to išlo veľmi kostrbato. Zmätené boli obidve strany, ako aj žiaci, tak aj profesori. Z pohľadu žiaka som na začiatku bola trochu mimo, predsa len to bolo niečo úplne nové, no po čase sa na takýto režim dalo zvyknúť. Na druhej strane boli naši profesori - nechcem a ani si neviem predstaviť ten

zmätok, čo museli zažívať oni. Začiatky sú vždy ľažké, no po čase sme nabehli na riadny režim.

Z môjho pohľadu bolo vyučovanie efektívne. Každý sa mohol zariadiť po svojom a nemuseli sme zbytočne cestovať sem a tam, keď sa dalo učiť sa aj z pokoja domova. Samozrejme, každý máme aj slabšie stránky a niektoré veci sa mi lepšie pochopili, keď som sedela v triede. Všetko išlo hladko, až na niektoré zlyhania techniky alebo problémy s pripojením a absencia motivácie, ktorá sa ľažko hľadá, keď sedíme doma na posteli. Karanténa mi v podstate aj celkom vyhovovala, no keď nám 11.10.20 oznámili, že sa znova budeme distančne vyučovať, veľmi som sa tomu nepotešila.

Text: Libuša Kýšková

Fotografie: Salvador Parra Camacho

UČEBŇA ŠPANIELČINY

Nina Punová

Ako je už na škole zvykom, stále sa snaží posúvať, zlepšovať a renovovať. Naše gymnázium sa už dlhšie pýší jazykovou učebňou anglického jazyka, učebnami matematiky, informatiky a biológie a od tohto školského roka sa môžeme pochváliť aj novou jazykovou učebňou španielskeho jazyka. Túto učebňu môžeme nájsť na prízemí budovy, pri triede piateho a tretieho ročníka. Kedysi učebňa fungovala ako zborovňa a konávali sa tam zasadnutia školskej rady alebo zasadnutia krúžkov, ako i zasadnutia školského časopisu Palabra.

Spomínané priestory boli tento rok renovované pod vedením pani profesorky Bombovej. V učebni môžeme nájsť množstvo využiteľných vecí - softvér, elektronickú jednotku na prenos o konverzii signálu, zariadenie na prenos zvuku, slúchadlá pre učiteľa i žiakov. Študenti každého ročníka sa aj vďaka tomuto spôsobu môžu pripravovať na očakávanú maturitu a zlepšovať si aj týmto spôsobom svoju španielčinu.

V učebni môžeme nájsť veľký počet povinnej a tak isto nepovinnej literatúry v španielskom jazyku, beletriu, encyklopédie i obsiahle výkladové slovníky španielskeho jazyka. V týchto poličkách uložených pri zadnej stene si študenti môžu nájsť úplné vydania kníh, ako napríklad „Don Quijote de la Mancha“ od autora Miguel de Cervantes alebo „La Regenta“ od autora Leopoldo Alas Clarín (Maturitka!).

Steny učebne sa takisto nemohli vyhnúť zmene a na každej môžeme vidieť projekty vytvorené študentmi na rôznorodé témy z kultúry Španielska, vytvorené počas „Španielskych dní“, ktoré sa uskutočnili minulý rok pod organizačnou taktovkou pani profesorky Bombovej.

Myslím, že môžem povedať, že žiaci všetkých ročníkov si v učebni nájdú to svoje, učebňa nám určite dá veľa na prípravu na maturity, a preto musíme podakovať, že sa naši pedagógovia stále snažia rozvíjať a zlepšovať možnosti prípravy na maturitu. Ďakujeme!

Text: Nina Punová

Fotografie: Jaime Díaz Pérez

MOJA ŠPANIELSKA SKÚSENOST

Nikola Lintnerová

Moja skúsenosť z Madridu je veľmi neobyčajná, keďže celý svet pohltila pandémia a situácia v Madride sa začala po mojom príchode rapídne zhoršovať.

Do Španielska som priletela s mojou staršou sestrou 5. septembra 2020 a hned po pristátí som sa do tohto hlavného mesta doslova zamilovala. Bývala som u pani, s ktorou som si od začiatku rozumela, čo mi veľmi spríjemňovalo môj pobyt.

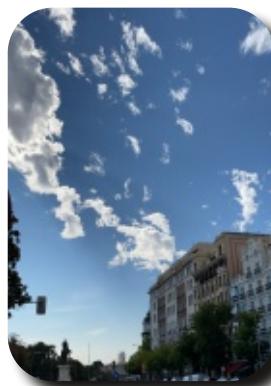
Niekoľko dní po mojom príchode mi začalo vyučovanie, ktoré fungovalo tak, že sme sa týždeň učili v škole a ďalší týždeň online. Tento spôsob vyučovania bol pre mňa veľmi náročný. Najväčší problém mi robila matematika, pretože som nastúpila do prvého prípravného ročníka na univerzitu, takzvaného Primer de bachillerato, v ktorom sa pokračovalo už so začatými látkami z predchádzajúceho roka. So španielčinou som nemala žiadny problém, čiže dohovoriť sa, či už s učiteľmi alebo kamarátmi, neboli pre mňa tvrdý oriešok. Okrem novej školy som taktiež začala hrávať hádzanu v druhom najlepšom hádzanárskom klube v celej madridskej provincii - Comunidad de Madrid. Sezóna nám mala začať až v januári, ale aj napriek tomu sme trénovali najlepšie ako sa dalo. Trénovať sme museli v rúškach, čo bol pre mňa nezvyk. Situácia bola taká aká bola, preto tréningy bývali hodinu v hale a druhú hodinu sme trávili vonku, čo zvyklo

byť veľmi nepríjemné, keďže niekedy sme končili aj o 22:30. Na hádzanej som si našla úžasné kamarátky, s ktorými som si od začiatku veľmi sadla. Okrem povinností som mala čas na spoznávanie Madridu. Stihla som si pozrieť všetky známe stavby tohto mesta, ktoré ma zakaždým veľmi očarili. Žiaľ, situácia sa v Madride zhoršila natoľko, že jediným dobrým rozhodnutím bolo vrátiť sa späť na Slovensko.

Aj keď som veľmi sklamaná, že som nemohla dokončiť to, o čom som dlhú dobu snívala, verím, že všetko sa deje z nejakého dôvodu. Každopádne však môžem povedať, že tento mesiac v zahraničí ma naučil veľmi veľa vecí, za ktoré som životu veľmi vdŕačná. Dúfam, že niekedy počas univerzity sa tam budem môcť vrátiť a dokončiť to, čo som už začala.

Text: Nikola Lintnerová

Fotografie: Nikola Lintnerová

XIMENA ROMERO, ANFITRIONA

Mgr. Petronela Bombová

Ximena Romero es la anfitriona de Nikola durante su estancia en Madrid, le he puesto algunas preguntas para conocer los pasos que tiene que superar un español que aloja en su casa a un estudiante y para conocer sus impresiones de esa experiencia.

¿Cómo se enteró de la opción de alojar a un estudiante en su casa?

Me enteré de la opción de alojar a un estudiante en casa por una amiga, realmente se lo ofrecieron a ella pero viajaba y me dijo que si me interesaba acoger a la niña y así fue.

¿Cuáles son los pasos concretos para poder ser anfitriona de alguien de otro país?

Los pasos; me hacen llegar un formulario y una carta escrita por la niña, con fotos de su familia, formulario que yo debo llenar también igual que lo hizo ella, para conocernos mejor, conocer nuestros gustos, aficiones etc.

¿Qué es lo que exige la agencia de las personas interesadas en ese proyecto?

La agencia exige tener a la niña el tiempo que se estipuló con su familia, suele ser un curso escolar, se firma un contrato en donde me comprometo a que esté en casa ese tiempo, cuidarla, hablarle en español, tenerle las cosas al día como comida, estar pendiente de su colegio etc.

¿Usted ha elegido a Nikola o la misma agencia les ha emparejado?

Yo no escogí a Nicola, fue la agencia quien nos emparejó.

¿Cuáles fueron sus primeras impresiones después de conocer a Nikola?

Nikola es una niña que para la edad que tiene es muy madura y responsable, me llevé una buena impresión de la niña desde el primer momento.

¿Sintió mucha responsabilidad o miedo por Nikola?

Se siente mucha responsabilidad porque no deja de estar fuera de su casa y de su entorno, pero Nicola te lo hace todo más fácil, es una niña encantadora, con la que la convivencia es muy fácil de llevar.

¿Ha establecido algunas reglas de convivencia?

Realmente no establecimos reglas porque como te comento Nicola el tiempo que pudo estar en casa fue una niña buenísima en todos los sentidos, tal vez la única cosa que le pedí, es que si estaba fuera e iba a tardar un poco más, me avisara siempre para estar más tranquila.

¿Le ha gustado esa experiencia? ¿Volvería a repetirla si pudiera?

La experiencia, aunque fue muy corta desafortunadamente por la situación del Covid, me gustó mucho, ¡sin duda repetiría si viniese alguien como Nicola!

¿Querría dejarles algún recado a nuestros alumnos que quieran estudiar alguna temporada en España?

A los alumnos que quieren estudiar fuera les animo a que lo hagan, es una experiencia única en la vida que les enseña a ser más independientes y responsables, sin duda algo que nunca más se repetirá!

¿Querría dejarle algún recado (de sorpresa) a Nikola?

A Nikola decirle que el corto tiempo que pudimos estar juntas, le cogí mucho cariño, que me siento muy orgullosa de ella, no fue un momento fácil por la situación que estamos viviendo en el mundo, pero es una niña muy madura e intentó sobreponerse todo lo mejor que pudo, que me dio muchísima pena que no pudiera vivir la experiencia como tenía que haberla vivido, pero que sabe que se lleva un pedazo de mi corazón y que está siempre será su casa y su habitación está ahí para cuando quiera

volver a Madrid... que siga siendo como es, porque es una niña encantadora, educada, lista y que tiene mucho talento para poder comerse el mundo!!

Texto: Mgr. Petronela Bombová

NIKOLINE KROKY DO MADRIDU

Mgr. Petronela Bombová

Interview

Kedy a prečo si sa začala pohrávať s myšlienkou ísť na študijný pobyt do Španielska?

Španielsko ako krajina sa mi od začiatku veľmi páčila. Pár mesiacov po nástupe do 1. ročníka som vedela, že jeden deň sa tam odhodlám ísť študovať, či už počas strednej školy alebo na univerzitu. Táto myšlienka sa začala uskutočňovať v júli minulého roka počas dovolenky s rodinou v Andalúzii, kedy sa mojej mame veľmi zapáčilo, že už sa viem bez problému dohovoriť. A tak sme začali postupne uvažovať nad študijným pobytom.

Kedy a čo si musela podniknúť ako prvé?

S agentúrou, ktorú nám odporučili, sme začali komunikovať v októbri. Počas prvého osobného stretnutia nás bližšie oboznámili o tomto programe, následne sme si mali možnosť vybrať zo 14 miest v Španielsku, kde by som chcela študovať.

Aké agentúry si oslovia? Aká bola komunikácia s nimi?

Zaujala nás jedna konkrétna agentúra. Komunikácia pred koronou bola omnoho rýchlejšia, no neskôr sa všetko začalo predĺžovať, čiže aj vybavovanie trvalo dlhšie ako sme čakali.

Aké dokumenty či iné náležitosti si potrebovala?

Na to, aby som mohla nastúpiť na španielsku strednú školu som potrebovala koncoročné vysvedčenia z 8., 1. a 2. ročníka. Taktiež som potrebovala odporúčanie vyučujúceho španielčiny, ktoré mi veľmi ochotne pripravila paní profesorka

Bombová.

Kedy ti agentúra poslala údaje o hostiteľskej rodine a škole?

Kedže sa komunikácia zo strany agentúry počas korony veľmi zhoršila, rodinu som sa dozvedela v strede augusta a školu až po tom, ako som priletela do Španielska, čiže len pár dní pred nástupom na ňu.

Komunikovala si s hostiteľskou školou pred tvojím príchodom na ňu?

Kedže mi agentúra našla školu pár dní pred mojím nástupom, čo bolo z jej strany

veľmi nezodpovedné, nemala som s ňou z mojej strany žiadny kontakt.

Bol na škole nejaký pedagóg, ktorý mal na starosti zahraničných študentov?

Nie. Na škole mi najviac pomáhali spolužiaci a zopár učiteľov.

Prečo si si vybrała školu v Madride?

Madrid som si vybrała, pretože sa mi ako mesto veľmi páči, taktiež tam bola so mnou prvé 2 týždne moja staršia sestra Kristína, ktorá má z Madridu frajera.

Odpozorovala si na tvojej hostiteľskej škole niečo dobré, z čoho by sa mohlo inšpirovať naše gymnázium?

Tým, že naše gymnázium má skvelý systém výučby, veľa vecí sa nelíšilo. Čo sa mi však omnoho viac páči v Španielsku je to, že v posledných dvoch ročníkoch si študenti môžu vybrať z prírodovedného alebo humanitného zamerania a bližšie sa rozvíjať v týchto smeroch.

Čo by si poradila budúcim záujemcom o štúdium v Španielsku? Čoho by sa mali vyvarovať?

Myslím si, že ak má niekto tú možnosť a odhodlanosť ísť študovať do zahraničia, tak by bola veľká chyba, keby to nevyužil. Žiaľ, ja som túto skúsenosť kvôli korone nemohla dokončiť, ale hned' by som si ju rada zopakovala, pretože som spoznala veľa nových a skvelých ľudí, a taktiež omnoho viac som sa osamostatnila. Určite by som odporučila si poriadne popozeráť agentúry, pretože ja som s touto agentúrou nemala dobré skúsenosti a situáciu v Španielsku mi zbytočne stážovali.

Text: Mgr. Petronela Bombová
Fotografie: Nikola Lintnerová

FESTIVAL DE TEATRO

Nina Punová

Aunque hoy no sea el Día Mundial del Teatro, que se celebra el 27 de marzo, me encantaría hablar en este artículo sobre los sentimientos que me han quedado del Festival de Teatro en español de las secciones bilingües hispano-eslovacas.

Entre los días 13 y 14 de febrero de este año de tuvimos la posibilidad de "experimentar" algo nuevo. Creo que puedo decir que nuevo es la palabra adecuada. Sí, estoy en el quinto curso y puedo decir, que ya habíamos tenido antes tantas actividades y eventos como por ejemplo las Fiestas de Navidad, obras de teatro en eslovaco, recitales de poesía española, viajes culturales, excursiones muy divertidas, pero ninguna vez había visto teatro en español con estudiantes bilingües de todos los institutos de Eslovaquia. Puedo decir que también tuve mi pequeño "lugar" en el festival, pero no tan vistoso como mis compañeros de otros cursos menores.

Vimos actuar a siete institutos bilingües y sus respectivas obras. Cada instituto bajo la dirección de dos profesores: Košice con su obra llamada *Al garrotín, al garrotán*, Trstená con su obra *El sinsentido de la vida*, Žilina con *Las sorginas*, Banská Bystrica con *¡Old Spain!*, Bratislava con *(R)evolución del amor*, Nitra con *Fusilemos la noche* y claro, Nové Mesto con la

obra llamada *A la sombra de todas las banderas*.

En mi opinión, cada obra fue muy buena y muy bonita, cada una tuvo su relevancia y hasta estos días la tiene. Espero que no sea solo la única que opine que fueron unas obras muy divertidas. Fueron dos días magníficos y los vamos a tener "impresos" en nuestros cerebros hasta el final de los días.

Necesito agradecer a nuestros profesores que participaron en la formación y desarrollo del festival de teatro, porque (como ya he dicho) fueron unos días muy bonitos. Vimos vuestros nervios y estrés de alguna manera y ustedes también vieron nuestro estrés y tambien algunas veces nervios, pero al final todo fue ¡PERFECTO!

Muchísimas gracias a la señora profesora Petronela Bombová y a los señores profesores José Antonio Cases Ares, Jaime Díaz Pérez, Manuel García Muñoz y Salvador Parra Camacho. Muchísimas gracias y esperemos otras ¡maravillosas "actividades"! como fue esta.

Texto: Nina Punová

Fotografías: Katarína Kucharovicová

ENTRE BAMBALINAS

Jaime Díaz Pérez

Cuando acudimos a ver una obra de teatro, normalmente nos limitamos a fijarnos en el trabajo que realizan los actores, en su vestimenta y en la decoración del escenario. En menor medida, también nos viene a nuestra mente la figura del director, que es la persona que los ha dirigido, o, incluso, el guionista, quien se encarga de escribir esa historia y esos diálogos que pueden provocarnos infinidad de emociones. Pero ignoramos completamente a todas aquellas personas que trabajan "en la sombra" y que sin ellas sería imposible que el espectáculo se llevase a cabo. Esta breve reflexión surge a raíz de haber formado parte de la organización del Festival de Teatro en español de las Secciones Bilingües en Eslovaquia junto a mis alumnos y compañeros del Departamento de Español y tras dos años como codirector de nuestro grupo de teatro.

El pasado curso escolar tuvimos el gran honor de ser los anfitriones de la XI edición del ya mencionado Festival de Teatro, durante los días 13 y 14 de febrero de este inolvidable año 2020. A todo el Departamento de Español y a los

alumnos implicados nos entusiasmaba este acontecimiento, pero, por otro lado, éramos conscientes de que la responsabilidad y la carga de trabajo eran enormes. No es fácil organizar un evento de estas características. Aún así, sabíamos que todo esfuerzo y sufrimiento valdría la pena.

En primer lugar, necesitábamos una obra que representar y unos alumnos dispuestos a ponerse en la piel de distintos personajes. La obra elegida fue *A la sombra de todas las banderas*, que, inspirada en hechos y personajes históricos, cuenta la historia de cuatro jóvenes españoles después de la Guerra Civil española y durante la Segunda Guerra Mundial. Finalmente, tras un largo proceso de búsqueda entre el alumnado, encontramos a siete actores: Alžbeta Bundová, Viktória Mária Balušíkova, Ema Betáková, Martin Miko, Amália Bačová, Bianka Suchá y Emma Pavelková. Los encargados de dirigir la obra y los ensayos fueron los profesores Salvador Parra y Jaime Díaz (el mismo que escribe estas líneas que estáis leyendo).

Precisamente, el tema de los ensayos merece una mención en este artículo. Los ensayos se llevaban a cabo durante dos días a la semana y en horas libres de la jornada escolar. Las primeras semanas se dedicaban a la lectura y familiarización con el texto de la obra. Una vez hecho esto, se pasaba a la escenificación de los

actos, donde los profesores implicados hacían una pequeña demostración que servía como modelo y ejemplo para los actores, además de hacerles pasar un rato divertido descubriendo facetas que nunca antes habían visto en ellos. Lo mismo sucedía cuando les tocaba a los alumnos hacer la representación, dejando momentos para el recuerdo entre carcajadas, equivocaciones y despistes varios. En ocasiones, los profesores sustituíamos a los actores que no podían asistir a algunos ensayos y contemplábamos cómo nuestros alumnos disfrutaban "insultándonos en ruso" o "amenazándonos de muerte" con un fusil de juguete en la mano.

Finalmente llegaba el momento en el que los actores tenían que saber completamente todos sus diálogos y, a medida que se acercaba el gran día, los nervios que se iban acumulando salían a la luz, afectando a la memoria de nuestro reparto de actores. Parecía que la representación iba a ser un auténtico caos, especialmente en los ensayos previos a la actuación en el escenario. Para colmo, ser anfitrión equivale a actuar en primer lugar.

Sin embargo, citando una frase de la película *Shakespeare in Love*, el teatro "es una sucesión de obstáculos que conducen a un inminente desastre. Extrañamente siempre sale bien". Y así fue. Nuestros alumnos vencieron a sus demonios internos y dieron lo mejor de sí mismos en una más que digna actuación. Aunque la obra no obtuvo ningún premio, lo más importante fue la experiencia vivida y la satisfacción de los chicos por el trabajo realizado.

Como ya he comentado al principio, para que una obra de teatro (y en este caso también un festival de teatro) sea posible, no basta solo

con el trabajo de actores y directores. Es aquí donde quiero hacer visible y agradecer su labor a las siguientes personas que también han estado "entre bambalinas" (expresión que se usa para hablar sobre lo que está detrás del escenario durante la representación de un espectáculo, de manera que no pueda ser visto por el público):

Al profesor José Antonio Cases, por preparar los sketches de presentación de las obras participantes y su ayuda en la organización y coordinación del festival.

A los profesores Petronela Bombová y Manuel García, por proporcionarnos los materiales requeridos para la escenografía de todas las obras y servir de enlace de contacto con las otras secciones e instituciones que acudieron al festival, así también como su inestimable ayuda durante todo el transcurso de este evento.

A los alumnos Filip Kocúrik y Filip Malár por su gran desempeño como técnicos de sonido, y a las alumnas Patrícia Havlíková, Natália Kubišová, Alica Cagalová, Michaela Bôžiková, Veronika Helešová, Karin Folajtárová, Dominika Šavelová, Ivica Rusnáková, Laura Majerníková, Natália Drobná, Nikol Nešťáková y Alžbeta Fedorková por recibir a las Secciones a su llegada a Nové Mesto nad Váhom y ser sus guías durante su estancia en el festival.

Por supuesto, también hay que agradecer al profesorado y alumnado de las Secciones de Bratislava, Trstená, Nitra, Banská Bystrica, Žilina y Košice por su participación y por la gran calidad de las obras que exhibieron frente al público.

Y por último, no puedo despedirme sin agradecer (por enésima vez) al profesor Salvador Parra, por ser mi principal acompañante durante esta gran aventura; a las alumnas Nikola Lintnerová, Simona Lintnerová, Saskia Brúnová, Nina Punová, Michaela Kusendová y Gabriela Zimová, por protagonizar los divertidos sketches de presentación; y, sobre todo, a nuestros siete magníficos actores que lo dieron todo en el escenario y nos brindaron grandes momentos fuera de él.

Nos vemos en el próximo festival.

Texto: Jaime Díaz Pérez

Fotografías: Katarína Kucharovicová

TOPKY

Karolína Balážová

Milí čitatelia, v rubrike *Topky* vám budeme prinášať najpočúvanejšiu hudbu, najsledovanejšie filmy a seriály. Dnes sa budeme venovať mesiacom september a október.

HUDBA

V októbri vydal svoj nový singel spevák Shawn Mendes s názvom *Wonder*. Veľa fanúšikov už dlhšie čakalo na niečo nové, keďže po duete s Camilou Cabello v piesni s názvom *Señorita* sa na rok od hudby odpútal.

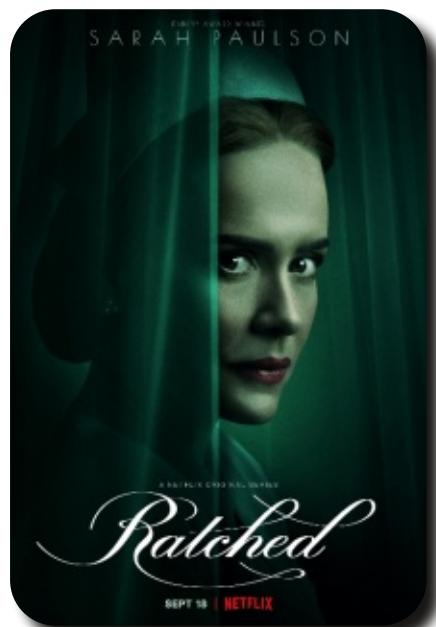

V mesiaci október vydala novú pieseň s názvom *Midnight Sky* Miley Cyrus.

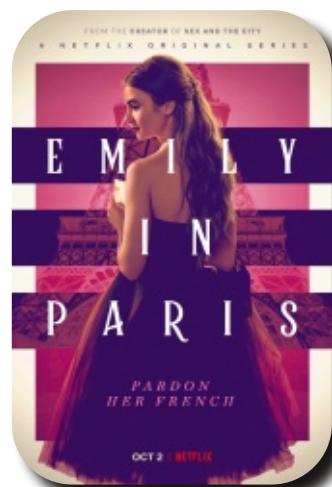

SERIÁLY

V septembri vyšiel nový seriál *Ratched* v hlavnej role so Sarah Paulson, ktorá hrá sestričku na psychiatrickej liečebni. Zatiaľ by mal mať tento seriál dve série.

V októbri na Netflix pridali nový seriál *Emily in Paris*, ktorý si získal mnoho fanúšikov. Je o mladom dievčati, ktoré dostalo svoju vysnívanú prácu v Paríži. Hlavnú postavu si v tomto seriáli zahrala Lili Collins.

FILMY

V septembri prišlo do kín druhé pokračovanie filmu a knižnej súrie *After: Bozk*. Druhá časť sa volá *After: Slub*. Pokračovanie ľubostného príbehu Tessy a Hardina si oblúbilo mnoho dievčat, ale aj chlapcov. Fanúšikovia toho filmu sa určite môžu tešiť na tretiu časť, ktorú už začali natáčať.

Taktiež v septembri na svet prišiel film s názvom *Enola Holmes*. Hlavnú rolu si v tomto filme strihla Millie Bobby Brown. Príbeh tohto filmu je natočený podľa predlohy prvej knihy rovnomennej súrie od Nancy Springovej. Príbeh je o mladšej sestre slávneho Sherlocka Holmesa, ktorá odchádza do Londýna hľadať svoju zmiznutú matku.

Text: Karolína Balážová

Fotografie: zdroj Internet

POLLO CON SETAS, LIMÓN Y VINO

Manuel García Muñoz

Hoy vamos a ver una receta muy sencilla pero al mismo tiempo muy sabrosa. Además es muy rápida de cocinar y todos los pasos son muy fáciles. Cuando no tengáis tiempo y queráis comer muy bien esta receta es la adecuada. En media hora o 40 minutos la tenéis terminada. Animaos porque la pueden hacer hasta los que no han tocado la sartén en su vida... ¡Qué aproveche!

Ingredientes

- 2 muslos y sobremuslos
- 2 dientes de ajo
- 1 cebolla grande
- 200 g de setas variadas (champiñones, shiitake, etc)
- Zumo de 1 limón
- 1 vaso de vino blanco
- 1 vaso caldo de pollo
- Sal
- Pimienta
- Tomillo

Procedimiento

1. Se trocean los muslos y sobremuslos. Se salpimentan y se cubren levemente con harina. En una cazuela con un chorreón de aceite de oliva virgen a fuego medio se doran los trozos de pollo. En unos minutos se añade dos dientes de ajo fileteados, y en seguida la cebolla picada. Se va rehogando moviendo de vez en cuando.

2. Pasados unos 5-10 minutos, cuando el pollo y las setas están bien rehogadas, se añade el zumo de un limón. Pasado unos minutos le añade el vaso de vino blanco. Se da unas vueltas hasta que el alcohol se ha evaporado y se añade el vaso de caldo de pollo (se puede añadir un vaso de agua con una pastilla de caldo de pollo).

3. Se puede añadir una ramita de tomillo. Después se tapa y se deja cocinar unos 15-20 minutos hasta que el pollo esté tierno.

4. Se pueden acompañar con unas patatas fritas u horneadas con un poco de aceite, sal y tomillo.

Texto: Manuel García Muñoz

Fotografías: Manuel García Muñoz

ZRUŠENÝ VÝMENNÝ POBYT

Mgr. Petronela Bombová

To, že naša škola organizuje každoročne pre svojich žiakov výmenné pobytu či poznávacie zájazdy do Španielska sa stalo už tradíciou. Ani školský rok 2019/2020 nemal byť výnimkou.

Organizáciou tejto aktivity som bola poverená ja a Mgr. Salvador Parra Camacho. Na začiatku školského roka som sa skontaktovala s koordinátorkou projektov na španielskej škole, ktorá mi poslala kontakty na vyučujúcich, ktorí mali tento rok pobyt organizovať. Komunikácia s nimi prebiehala na dobrej úrovni. Ako prvé sme oslovili žiakov vtedy druhého ročníka a zistovali ich záujem. Nasledovala príprava rozličných dokumentov, napr. záväznej prihlášky, čestného prehlásenia, profilu žiaka. Bol založený účet v banke, na ktorý i všetci zainteresovaní žiaci poslali prvú časť predpokladanej sumy zájazdu. Tak isto sme dostali profily všetkých španielskych žiakov, ktorí chceli spoznať Slovensko, našu školu i nových kamarátov. So Salvadorom sme vytvorili slovensko-španielske páry, a verte mi, dali sme si na tom záležať. Mali sme na zreteli úplne všetko, čo žiaci uviedli v osobných dotazníkov- záľuby, povahu, alergie, intolerancie. Následne boli žiakom odovzdané mailové i telefonické kontakty, aby sa mohli takouto cestou so svojou dvojicou skontaktovať. Bol nám oznamený termín ich pobytu na Slovensku. Áno, i ja som si

predstavovala, ako ich budeme všetci spoločne čakať 21.3.2019 pred školou a ako ich o 8 dní budeme odprevádzať, verila som, že plní pozitívnych emócií. Bol pripravený bohatý program ich pobytu, zabezpečené ubytovanie pre vyučujúcich. Španieli mali dokonca kúpené i letenky, zostávalo nám iba doriešiť dopravu z Viedne do Nového Mesta nad Váhom. S prvým zatváraním hradov či múzeí spojeným s Covidom 19, ma začali obchádzať zlé pocity. Postupne prichádzali zlé správy z Talianska či Španielska. Počet nakazených sa v Európe zvyšoval, počet mŕtvyx stúpal. Ja a Salvador sme zodpovedne uvažovali, čo spraviť, aký postoj k tomu všetkému zaujať. Po konzultácii s paní riaditeľkou sme prišli k záveru, že najlepším riešením bude výmenný pobyt odložiť. Na začiatku marca 2019 nikto netušil, že ten odklad bude tak dlho trvať. Nasledovali zmiešané pocity, tak u žiakov, ako i u nás učiteľov. Ja osobne som presvedčená, že naše rozhodnutie bolo správne. Výmenný pobyt sa zrealizuje vtedy, keď to bude bezpečné pre všetky strany- žiakov, učiteľov, hostiteľské rodiny i široké okolie.

Viaceré dvojice zostali v kontakte doteraz a ja verím, že raz sa budú môcť spoznať osobne.

Text: Mgr. Petronela Bombová

MINULÝ ŠKOLSKÝ ROK BEZ INTERCAMBIA

Laura Majerníková

Rozhovor so slovenskými a španielskymi študentmi, ktorí sa vzhľadom na súčasnú situáciu nemohli zúčastniť výmenného

pobytu.

- 1. Prečo sa chceš zúčastniť intercambia?**
- 2. Ako si zatial' spokojný so svojou dvojicou? Rozumiete si?**
- 3. Berieš korona vírus vážne, alebo si myslíš, že je to len obyčajný vírus?**
- 4. Myslíš si, že bolo správne zrušiť intercambio?**
- 5. Aký máš názor na momentálnu situáciu vo svete?**
 - 1. ¿Por qué quieres participar en el intercambio?**
 - 2. ¿Estás contento/a con tu pareja? ¿Por qué sí/no?**
 - 3. ¿Tomas el coronavirus en serio o crees que es solo un virus ordinario?**
 - 4. ¿Crees que fue correcto cancelar el intercambio?**
 - 5. ¿Cuál es tu opinión sobre la situación actual en el mundo?**

Viktória Mária Balušíková
Marcos Belda Martínez

con las ganas de poder conocerla en persona, durante todo este tiempo lo he pasado muy bien hablando con ella por mensajes.

1

Chcela som spozať nových priateľov, španielsku školu a Valenciu samotnú. A ochutnať pravú paellu. :) Na intercambio som sa tešila od 1. ročníka. Určite by to bol nezabudnuteľný zážitok.

La razón por la que quería participar en el intercambio es la misma que ahora. Me gusta mucho viajar, y era una oportunidad ideal, conocería una familia extranjera con la que viviría durante una semana, y esa idea me gustó bastante.

2

Marcos je veľmi milý, zaujímavý a inteligentný človek a má veľkú motiváciu cestovať, bolo by super ho spozať. Vraj nás naši profesori spárovali preto, lebo mal v dotazníku o študentovi napísané „perfeccionista“ (t.j. perfekcionista), takže nepochybujem, že by sme si rozumeli. Od začiatku pandémie sme si veľa písali a bolo to fajn v takých depresívnych chvíľach.

Estoy muy contento con mi pareja, hemos congeniado muy bien y aunque me haya quedado

3

Dodržiavam zodpovedne všetky nariadenia, pretože si myslím, že je to najjednoduchšie, čo môže každý z nás urobiť, aby ochránil seba a svojich blízkych a zároveň mohol viesť bežný život. Čím zodpovednejší budeme dnes, tým miernejšie opatrenia budeme musieť dodržiavať zajtra a nebudeme musieť zatvárať prevádzky, ľudia nebudú prichádzať o prácu.

Es un virus muy real, tanto como la gente que ha perdido la vida por culpa suya. Mucha gente ignora el peligro del virus, y esa gente está equivocada. Yo me tomo en serio el virus, ya que no me gustaría que le pasara nada a ningún familiar, amigo...

4

Na začiatku som si to nemyslela, lenže to som si nevedela predstaviť dopad pandémie, aký poznáme dnes a bola som z toho veľmi smutná. Dnes viem, že to bolo správne rozhodnutie a dúfam, že raz sa nám podarí intercambio uskutočniť

a budeme si to vážiť omnoho viac ako pred pandémiou koronavírusu.

Fue una decisión acertada, ya que el virus empezaba a propagarse. He de decir que el intercambio iba a ser mi primer viaje a otro país, y tenía muchas ganas de conocer lugares nuevos, gente nueva... Pero, apareció el virus. :(

5

Je naďalej kritická, ale z prvej vlny pandémie už poznáme scenár a sme lepšie pripravení a vybavení. Je mi veľmi ľuto všetkých, ktorí pre krízu prišli o prácu, blízkych, rodiny, ktoré sa nevideli dlhé mesiace a želám si, aby boli ľudia znova o trošku pozitívnejší a mohli sa venovať tomu, čo ich robí šťastnými. Tiež vidím, že máme korony a opatrení už plné zuby, ale je dôležité vydržať a správať sa ohľaduplne jeden k druhému.

La situación de los países más cercanos a España, es bastante parecida, están volviendo a subir los contagiados. Sé que es una situación muy difícil, en otros países se ha controlado mucho mejor que en España, algo ha fallado. Cambiando un poco de tema me he dado cuenta de que por culpa del virus estamos gastando un montón de desinfectantes, mascarillas, y sobre todo papel, cada vez que llegamos a un aula nueva tenemos que desinfectarla nosotros, cuando acaba el día, las papeleras están hasta arriba.

Adriana Mišíková
Nora Sanchiz Vera

1

Chem si zlepšíť komunikáciu v španielčine.

Porque quiero expandir mi cultura y conocer personas .

2

So svojou dvojicou som veľmi spokojná. Je to veľmi milá a komunikatívna baba, často si píšeme a poradila mi veľmi dobré španielske seriály. :)

Sí, no la conozco, pero creo que es muy agradable y buena persona.

3

Popravde ani sama neviem.

Me lo tomo muy serio, se está muriendo mucha gente.

4

Podľa mňa nie. Myslím si, že sme teraz znevýhodnení v porovnaní s ostatnými ročníkmi.

Sí, fue un acto muy responsable ya que había muchas cosas de coronavirus.

5

Niektoré opatrenia mi prídu naozaj zbytočné (napr. rúška v škole). Na druhej strane je pravda, že netreba situáciu úplne podceňovať, ale ako som už písala, sama neviem, ako mám vnímať túto situáciu.

No estoy muy feliz, porque mucha gente no hace caso a las restricciones.

Natália Drobná

Paula Peris Climent

1

Pretože je to skvelá príležitosť spoznať nových ľudí, život Španielov a zlepšovať sa v španielčine.

Porque me parece una idea genial para aprender inglés y conocer gente nueva.

2

Som veľmi spokojná. Rozumieme si a máme veľa spoločného. Je veľmi milá a sympatická.

Estoy muy contenta, es una persona muy alegre y simpática, me gustaría mucho conocerla en persona.

3

Myslím si, že táto situácia ohľadom koronavírusu je vážna a netreba to brať na ľahkú váhu.

Creo que el coronavirus es un virus muy peligroso y no uno cualquiera.

4

Asi áno. Aj keď sa mi to ľažko hovorí, pretože som sa na Paulu veľmi tešila a myslím si, že by sme si veľmi rozumeli.

Si, porque no era seguro viajar en esas fechas.

5

Táto situácia je náročná pre každého a dúfam, že to čoskoro prestane a vrátime sa do normálu.

Para mi la situación en el mundo es muy triste. Espero que todo esto termine pronto y todo vuelva a la normalidad.

Ivan Cagala

Adrián Fernandez Gregori

1

Pretože by som chcel navštíviť Španielsko, spoznať jeho kultúru, ľudí, nájsť si nejakých nových kamarátov, zlepšiť sa v španielčine atď.

Yo creo que sería buena idea realizar el intercambio porque es una nueva experiencia. Puedo conocer gente nueva, hacer amigos, conocer la cultura e idioma del país.

2

Som veľmi spokojný, pretože toho máme veľa spoločného, napríklad záľuby ako je futbal a myslím si, že budeme veľmi dobrí kamaráti.

Sí, estoy muy contento porque tenemos gustos parecidos y podemos llegar a ser muy buenos amigos.

3

Beriem ho vážne kedže sa veľmi ľahko šíri a taktiež preto, že niektorí ľudia, ktorí ho prekonali, sa počas toho ako ho mali, cítili veľmi zle.

El coronavirus es serio, porque mucha gente se ha contagiado y ha muerto. Es un virus muy peligroso para personas con problemas de salud.

4

Myslím si, že to bolo správne rozhodnutie, aj keď najradšej by som sa ho zúčastnil, ale dúfam, že keď sa situácia vo svete zlepší, tak si užijeme intercambio naplno.

Aunque no me gustó la decisión, fue correcto cancelar el intercambio ya que el virus estaba empezando a brotar en España.

5

Momentálne je situácia vo svete veľmi zlá a náročná, ale keď budeme držať spolu a dodržiavať všetko, čo je potrebné, aby sme vírus zastavili, tak snáď čoskoro to bude zase ako predtým.

Cada vez hay mucha más gente infectada por COVID-19, y eso se debe a que hay gente irresponsable que no toma en serio el virus. Todo el mundo tiene que colaborar para vencer al virus.

Alžbeta Bundová
Elena Peinador

1

Chcem sa zúčastniť intercambia, lebo je to možnosť ako si nájsť kamarátov v Španielsku, zlepšiť sa v jazyku a spoznať Španielsko a spôsob života jeho obyvateľov.

Porque quiero conocer gente de otros países, su cultura y aprender más inglés.

2

Myslím si, že sme si dosť dobre sadli, čiže som veľmi spokojná a teším sa, keď sa uvidíme.

¡¡SÍ!! Porque es una chica muy simpática y me cae muy bien.

3

Áno, beriem to vážne, lebo mi záleží na zdraví seba aj druhých ľudí.

Pienso que es muy serio.

4

Áno, aj keď ma to veľmi mrzelo.

Sí, ya que así no corremos ningún riesgo de contagio.

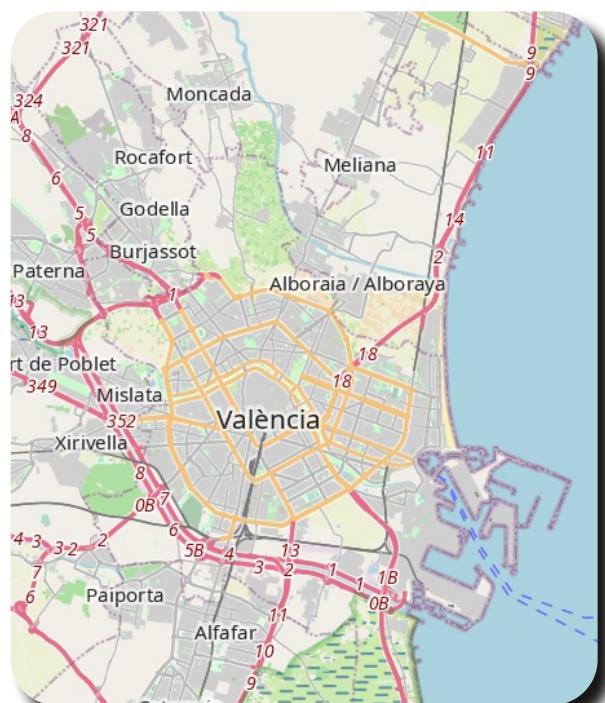
5

Ludia by mali rešpektovať opatrenia a správať sa zodpovedne a rešpektovať hlavne zdravotníkov a ľudí, ktorých táto situácia najviac ovplyvňuje, či už psychicky alebo fyzicky.

Pienso que la gente tendría que ser más responsable para evitar contagios, ya que es un virus muy serio y estamos pasando por un muy mal momento.

Text: Laura Majerníková

Fotografie: Viktória Mária Balušíková

ENTREVISTA A SALVADOR

Alumnos de III.A

Salvador Parra Camacho es el profesor español que da clases de matemáticas y física en nuestro instituto.

En Eslovaquia trabaja desde febrero de 2019. Según sus compañeros con los que comparte su despacho es muy puntual, muy responsable y tiene un sentido de humor muy especial.

Se mueve muy bien por el mundo de informática (ha trabajado como informático). Habla inglés y esperanto. Le encantan la lectura (libros y cómics), la música y el cine.

A través de las siguientes preguntas, que han preparado los alumnos del tercer curso, y sus respuestas podemos conocerle mejor.

VIKTÓRIA BALUŠÍKOVÁ: ¿Qué le interesaba cuando era pequeño? ¿Supo siempre que iba a dedicarse a las matemáticas y a la física?

Cuando era un niño, me interesaban muchas cosas. Quería entender cómo funciona la Naturaleza y siempre me asombraba descubrir cosas nuevas sobre ella. También me apasionaban las historias: contar historias y escuchar cómo otros las cuentan.

Quizás uno de mis maestros en educación primaria influyó un poco en esos intereses. Sin duda, gente como Isaac Asimov y Carl Sagan, entre otros, lo hicieron.

Por eso, desde pequeño, siempre pensé que quería ser tres cosas cuando fuese adulto: científico, profesor y escritor. En ese sentido, puedo considerarme afortunado de haber cumplido parcialmente los sueños de mi infancia.

Las matemáticas y la física se convirtieron en mi principal objetivo cuando terminaba la educación secundaria. En aquella época, en el último año de instituto, era necesario escoger las asignaturas

obligatorias de la especialidad que preferías. Yo escogí física y matemáticas como asignaturas obligatorias. Pero, mientras que muchos compañeros escogieron otras asignaturas como optativas, yo escogí las asignaturas obligatorias de otra especialidad científica: biología y química.

¿Por qué? Porque me gustaban mucho y me siguen gustando. No era raro verme leer libros de Stephen Jay Gould sobre biología cuando ya era estudiante de física en la universidad.

ALŽBETA KLČOVÁ: ¿Por qué decidió ser profesor?

Porque tengo un defecto (en realidad tengo muchos): necesito compartir las cosas que aprendo y me entusiasman.

Opino como el músico y cómico Tim Minchin: todo el mundo debería ser profesor al menos una vez en su vida.

ALŽBETA KLČOVÁ: ¿Qué es lo que más le gusta de su trabajo?

Los momentos en los que veo que un alumno finalmente entiende algo después de tener problemas para entenderlo. Esos momentos en los que la expresión de la cara del alumno cambia por completo como si hubiese tenido una epifanía. Esos momentos en los que el alumno está feliz y sorprendido.

Probablemente también cuando veo que un alumno es capaz de pensar críticamente y noto que en parte es por mi trabajo.

ANNALENA SLÁVKA: Si pudiera tener alguna otra profesión, ¿le gustaría ser profesor de matemáticas y física?

Creo que sería profesor incluso si tuviese otra profesión. Es decir, seguiría enseñando, aunque no fuese matemáticas y física.

VIKTÓRIA BALUŠÍKOVÁ: ¿Por qué eligió el programa de las secciones bilingües en Eslovaquia y no en cualquier otro país?

Es que yo no elegí Eslovaquia. Eslovaquia me eligió a mí.

Yo podía escoger solamente tres destinos dentro de las Secciones Bilingües: Hungría, la República Checa y Eslovaquia.

He tenido la suerte de acabar aquí.

VIKTÓRIA BALUŠÍKOVÁ: ¿Qué piensa hacer cuando se acabe su estancia aquí?

No tengo la más remota idea. Acepto sugerencias.

NATÁLIA DROBNÁ: ¿Cómo se comunica con los eslovacos que no hablan español?

Con dificultad.

El inglés no resulta muy útil en esta zona de Eslovaquia. El esperanto tampoco demasiado (aunque en Eslovaquia hay una comunidad esperantista muy numerosa y activa). Así que, además de la ayuda de dos de vuestros profesores que han sido mis intérpretes en numerosas ocasiones, con mi poco vocabulario eslovaco y, a veces, el traductor.

MIRIAM HABRMANOVÁ: ¿Es la lengua eslovaca difícil para usted?

Sí. Es bastante difícil.

No se me dan bien los idiomas y es la primera lengua eslava que intento aprender. Si normalmente tengo problemas para pronunciar una palabra cuando tiene vocales, más problemas tengo cuando no las tiene o casi no las tiene: krk, slnko, stlp...

VERONIKA KUNÍKOVÁ: ¿A usted le va bien aprendiendo eslovaco?

No. Aprendo demasiado despacio. Principalmente porque no puedo dedicar tiempo suficiente a aprender el idioma. Pero el poco material para aprender el idioma tampoco me parece el mejor.

EMA LEČKOVÁ: ¿Alguna vez ha experimentado alguna situación graciosa debido a la lengua eslovaca?

En cierta ocasión usé la palabra "priatel'ka" para referirme a una amiga en

lugar de usar "kamarátka". A ella le pareció gracioso, pero yo me sentí bastante avergonzado cuando entendí el sentido en el que se podía interpretar.

LAURA MAJERNÍKOVÁ: ¿Conocía usted Eslovaquia antes de decidir venir aquí?

Por supuesto. Pero no con detalle, claro.

Incluso sabía que aún había Mirinda en Eslovaquia antes de llegar aquí.

NIKOLA LINTNEROVÁ: ¿Había estado en Eslovaquia antes de venir aquí para enseñar?

No. Nunca. Pero tampoco en muchos otros lugares de Europa.

LAURA MAJERNÍKOVÁ: ¿Cuál fue su primera impresión de Eslovaquia?

"Al llegar, mis primeras impresiones fueron digitales... ¡me las tomaron con tinta blanca!"

No he podido evitarlo. Me gustan demasiado Les Luthiers.

SIMONA LINTNEROVÁ: ¿Cuando vino a Eslovaquia quién fue su primer amigo?

La persona que fue a recibirme en el

aeropuerto de Bratislava.

NATÁLIA DROBNÁ: ¿Fue difícil adaptarse a nuestras condiciones de vida?

Creo que no. Al menos yo no tengo la sensación de haber tenido problemas en ese sentido.

VIKTÓRIA BALUŠÍKOVÁ: ¿Qué impresión le causan los eslovacos? Honestamente. No nos vamos a enfadar por la crítica.

Carlo Maria Cipolla decía que en cualquier grupo de personas hay siempre el mismo porcentaje de estúpidos: sin importar el sexo, el país, la religión, la clase social, el color de la piel o el color de sus calcetines.

Me cuesta más que a otra gente ver verdaderas diferencias entre un grupo de personas y otro: los padres se preocupan por sus hijos, la gente se enamora, las sonrisas sinceras son igual de cálidas en todas partes, la gente llora cuando pierde a un ser querido, las personas son irracionales...

Eso sí... a veces me da miedo cruzar la calle. ¡Los conductores eslovacos conducen demasiado rápido!

PATRÍCIA HAVLÍKOVÁ: ¿En su opinión, cuál es la diferencia más grande o la más visible entre Eslovaquia y España? En la educación, en la gente o en general...

Una diferencia que me resultó llamativa es que siempre pensé que España era un país especialmente religioso. Sin embargo, tengo la sensación de que Eslovaquia es más religiosa que España.

PATRÍCIA HAVLÍKOVÁ: ¿Si volviera a España qué sería lo que más echaría de menos de Eslovaquia?

Echaría de menos algunas comidas, como el halušky, por ejemplo. O la crema de ajo que sirven dentro de una hogaza de pan.

También echaría de menos la facilidad para viajar gracias a los transportes públicos.

Pero, sobre todo, echaría de menos a algunas personas que he tenido la suerte de

conocer.

ADRIANA MIŠÍKOVÁ: ¿En general le gusta más Eslovaquia o España?

Hay cosas que me gustan de ambos sitios y cosas que no me gustan de ambos sitios. (En algunos casos, las cosas que no me gustan incluso coinciden.)

LENKA BARTEKOVÁ: ¿Cuál es su comida eslovaca favorita?

Si solamente puedo elegir una, el halušky.

SOÑA KULICHOVÁ: ¿Cuál es el monumento cultural más hermoso que usted ha visitado?

No tengo tanta debilidad por los monumentos como otras personas. No podría escoger solamente uno.

LÍBUŠA KYŠKOVÁ: ¿Cuál es su lugar favorito en España?

No tengo un lugar favorito. Un lugar se convierte en especial si la persona que está contigo lo es. O, tal vez, si ese lugar te recuerda a alguien especial que no está.

Pero si tengo que elegir un lugar concreto, elijo caminar descalzo de noche por una playa solitaria en la costa del Mediterráneo.

NATÁLIA LETRICHOVÁ: ¿Qué hace en su tiempo libre?

¿Qué? ¿Tiempo libre? ¿Qué es eso?

Cuando lo tengo, me gusta leer, escuchar música, programar, ver una película, hablar con los amigos, aprender cosas nuevas...

Texto: Alumnos de III.A

Coordinación: Petronela Bombová

Fotografías: Salvador Parra Camacho

VERONIKIN POBYT VO VALENCII

Laura Majerníková

Veronika Helešová, žiačka 3. ročníka našej školy, sa momentálne nachádza vo Valencii na polročnom študijnom pobytu. Rozhodli sme sa jej položiť niekoľko otázok s cieľom priblížiť vám jej španielsky pobyt.

Ahoj, Veronika! Prečo si sa rozhodla ísť na študijný pobyt do zahraničia?

Ahoj, pre pobyt v zahraničí som sa rozhodla kvôli tomu, aby som si zlepšila španielčinu a spoznala tradície a kultúru novej krajiny.

Ovplyvnil koronavírus nejako tvoje rozhodnutia ohľadom zúčastnenia sa pobytu?

Aktuálna situácia ohľadom koronavírusu moje rozhodnutie neovplyvnila. Myslím, že situácia je všade rovnaká a je jedno či budem na Slovensku alebo v Španielsku. Samozrejme, teraz sa tu situácia zhoršuje tak ako všade, takže situáciu pozorne sledujeme, aby sme vedeli, či bude treba vybavovať skorší odlet.

Prečo si si pre polročné štúdium v Španielsku vybrała práve Valenciou?

Ked' som dostala otázku, v ktorom meste v Španielsku by som chcela študovať, tak som hned' vedela, že chceme byť v nejakom väčšom meste a blízko mora. Valencia mi polohou prišla najlepšia a svoje rozhodnutie určite neľutujem.

Aký si mala prvý pocit z nového mesta?

Bezprostredne po prílete som bola nadšená. Valencia vyzerala krásne a chcela som ju okamžite spoznať. Hned' ako som vyšla z letiska, bolo vidieť, že som v zahraničí. Všade boli vysadené palmy, ktoré vo mne vyvolávajú dovolenkový pocit.

Sú vo Valencii nejaké špeciálne nariadenia spojené s aktuálnou pandémiou? Správajú sa tam ľudia zodpovednejšie ako na Slovensku alebo práve naopak?

Áno, opatrenia tu sú. Rúško by sa malo nosiť všade mimo domu a je to tu dosť prísne kontrolované políciou. V škole máme taktiež lavice na jeden meter od seba vzdialenosť, musíme si dezinfikovať ruky pri každom presune a nemôžeme sa stretnávať s nikým mimo našej triedy.

Aké vidíš rozdiely medzi slovenskou a španielskou strednou školou?

Hlavný rozdiel je asi ten, že v Španielsku nemajú rovnaký školský systém ako u nás. U nich sa za stredoškolákov považujú študenti od 12 do 18 rokov. Ja študujem v ročníku Primero de Bachillerato, čo sa považuje za jeden z najťažších ročníkov a naozaj aj ťažký je. Tu sa začínajú preberať ťažké učivá veľmi skoro vzhľadom na vek a veľmi veľa študentov tu aj prepadáva.

Ako prebieha tvoja výučba vo Valencii?

Škola sa začína 8:15 a väčšinou končíme 15:20. Dlhú som si ale zvykala na to, že majú len 2 prestávky (jednu 30 minútovú a druhú len 10 minútovú) a hodiny tu trvajú 55 minút. Učím sa tu omnoho viac ako na Slovensku. Nad úlohami strávím dvakrát viac času ako normálne, pretože si väčšinu vecí musím prekladať a pomáhať si internetom. Niektoré dni neviem čo skôr, lebo je toho naozaj . Tu by som povedala, že je ešte jeden taký rozdiel medzi slovenskou a španielskou výučbou dostávame oveľa viac úloh a máme menej testov, čo je podľa mňa nevýhoda, pretože ak napíšeš zle test, už vo väčšine prípadov nemáš možnosť si to opraviť.

Venujú sa ti počas vyučovania pedagógovia nejako špeciálne? Berú ohľad na to, že si cudzinka?

Musím povedať, že všetci pedagógovia sú veľmi zlatí a snažia sa mi pomôcť najviac ako vedia. Pýtajú sa ma, či rozumiem, či nepotrebujem niečo vysvetliť alebo mi dávajú materiály navyše, kde je to učivo lepšie vysvetlené.

Aké sú podľa teba výhody a nevýhody tohto pobytu?

Za obrovskú výhodu považujem to, že ten jazyk sa tu na človeka nalepí či chce alebo nie. Vidím to na mne, že rozumiem stále viac a viac, ale horšie je to s komunikáciou. Viackrát sa bojím, že niečo nepoviem správne, tak to radšej nepoviem a to je chyba. Myslím, že nevýhody to nemá žiadne.

Aké je to žiť v novej cudzej rodine?

Predtým ako som sem išla, som si myslela, že žiť v novej rodine a inej krajine nebude také ťažké, ale je. Prvé dva týždne som to brala ako dovolenku, ale neskôr som si začala uvedomovať, že tu strávim ešte ďalšie viac ako štyri mesiace a už sa mi to také ľahké nezdalo. Predsa len to nie sú ľudia, ktorí ťa poznajú od malička a dlho som si zvykala na všetky ich zvyky, aj ich mentalitu, pretože je veľmi odlišná od tej našej.

Odporučaš mladším študentom, aby využili možnosť študijného pobytu v zahraničí?

Určite by som odporučila. Je to nová skúsenosť, kde spoznáš nových ľudí a získaš tu nielen vedomosti zo školy, ale naučíš sa väčšej samostatnosti, zodpovednosti a čo ja som si uvedomila zo všetkého najviac je to, aká dôležitá je pre mňa moja rodina a že ju nikdy nikto nenaрадí.

Text: Laura Majerníková

Fotografie: Veronika Helešová

PASATIEMPOS

Manuel García Muñoz

Encuentra en esta sopa de letras 10 de las partes del cuerpo humano.

H	X	P	A	L	M	A	Z	C	S
E	Z	E	S	R	H	T	S	L	P
Y	S	S	Z	O	X	N	P	A	Z
P	R	T	V	N	Q	A	U	V	H
O	L	A	O	A	Z	G	W	I	R
Z	A	Ñ	D	M	W	R	G	C	S
A	I	A	S	Q	A	A	D	U	A
R	O	X	A	T	D	G	Q	L	Q
B	D	E	D	O	R	E	O	A	Z

M	A	I	R	E	F	E	B	P	A
E	G	A	L	M	N	O	E	N	U
G	U	F	F	E	J	I	O	I	D
I	A	L	I	S	O	C	P	E	H
H	I	K	U	Ñ	E	L	K	Z	I
K	S	P	L	A	T	A	B	I	E
F	L	A	N	T	I	C	A	S	R
O	R	I	T	O	M	L	F	E	R
A	C	E	R	O	X	U	O	R	O

Encuentra en esta sopa de letras 8 sustancias puras o mezclas.

Busca el nombre de diez figuras geométricas del plano o del espacio.

A	R	E	D	I	M	A	R	I	P	O
A	O	T	R	I	A	N	G	U	L	O
N	I	R	O	M	B	O	U	U	U	N
O	D	A	R	D	A	U	C	R	A	O
P	R	P	J	H	I	R	O	F	S	G
I	D	E	K	I	I	O	N	G	I	A
R	A	C	O	C	L	I	O	U	T	X
A	C	I	L	I	N	D	R	O	C	E
N	U	O	I	A	R	E	F	S	E	H

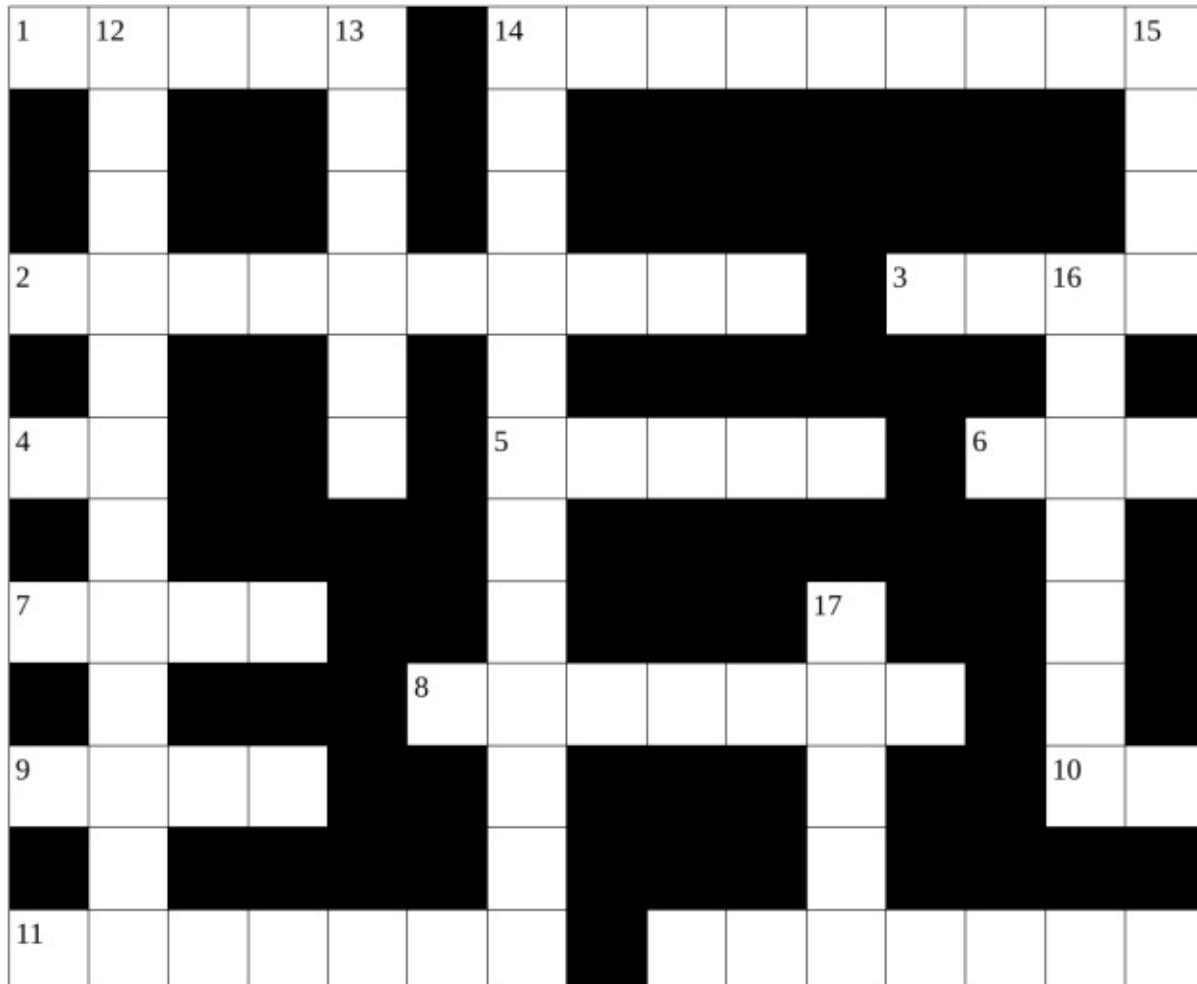
CRUCIGRAMA

HORIZONTALES

1. Vasos microscópicos que unen venas con arterias, dos palabras.
2. Cámara inferior del corazón.
3. Tipo de vena.
4. La sangre es salada, ¿sí o no?
5. Líquido parecido al plasma sanguíneo.
6. Letra con la que comienza el líquido mencionado en el punto anterior.
7. Conducto sanguíneo.
8. Órgano que bombea sangre.
9. Número de células de la sangre.
10. Iniciales de arteria pulmonar.
11. Sustancia gaseosa que expulsa la sangre, dos palabras, desordenado.

VERTICALES

12. Nombre de uno de los conductos que sale del corazón, dos palabras, unidas.
13. Soportar una herida, tener dolor.
14. Sistema que se estudia en este tema.
15. Cuando el corazón funciona correctamente, contrario de enfermo, femenino.
16. Lo tiene las venas para evitar que la sangre vuelva hacia atrás.
17. Longitud del recorrido de los capilares con respecto a las arterias y venas.

CINCO TEBEOS

Salvador Parra Camacho

En español, son llamados tebeos o historietas. El idioma español también ha asimilado palabras de otros idiomas para referirse a ellos: "cómic" del inglés y "manga" del japonés.

Algo que tienen en común muchas de las palabras que se usan para hablar de los tebeos es su tono despectivo. Al fin y al cabo, decir que algo es una "historieta" hace que parezca menos importante que si se dice que es una "historia". Y, si la memoria no me falla, la palabra japonesa "manga" se podría traducir como "garabato", es decir, un dibujo hecho rápidamente sin esfuerzo ni habilidad.

Probablemente por esa razón, algunos autores de cómics han querido buscar nombres más respetables para el medio que aman. Nombres como "novela gráfica" o "arte secuencial".

Pero el nombre no cambia lo que son y el enorme potencial que tienen. Y el mejor modo de convencer a alguien de que el cómic es una forma de arte emparentada con la literatura, es mostrarle algunos ejemplos para que juzgue por sí mismo.

Escoger solamente cinco ejemplos y poder mostrar toda la variedad del género es imposible. Probablemente otro día distinto, hubiese escogido otros cinco diferentes, pero hoy son estos:

1. "Maus" de Art Spiegelman

Los personajes son ratones, gatos, perros, cerdos...

Sin embargo, no es una historia para todos los públicos. Porque los ratones son los judíos y los gatos son los alemanes en la primera mitad del siglo XX.

Y el protagonista, que es el padre del autor, es un superviviente del Holocausto.

2. "Arrugas" de Paco Roca

Una historia sobre amistad y amor a edad avanzada. Cuando el Alzheimer empieza a borrar los recuerdos del protagonista.

Una verdadera joya narrada con mucha sensibilidad.

3. "Monster" de Naoki Urasawa

El doctor Kenzo Tenma es un neurocirujano japonés que trabaja en Alemania Occidental a finales de los años ochenta. Tiene éxito y un futuro prometedor. Pero, después de salvar la vida de un niño tras una compleja operación, varias personas son asesinadas brutalmente. Tenma es acusado y debe huir.

¿Quién es el monstruo causante de todo?

4. "El Eternauta" de Héctor Germán Oesterheld y Francisco Solano López

Una especie de copos de nieve caen del cielo y matan a cualquier persona que sea tocada por ellos.

Y eso es solamente el principio de una invasión alienígena vista desde los ojos de un grupo de amigos en Buenos Aires.

5. "Bone" de Jeff Smith

Un divertidísimo y emocionante cómic sobre tres primos perdidos que acaban en un valle donde hay dragones, monstrorratas y una misteriosa figura siniestra que pretende acabar con la pacífica vida en el valle.

Texto: Salvador Parra Camacho

